

GRONINGEN

AFDELINGSORGAAN
NEDERLANDSE
GENEALOGISCHE
VERENIGING
AFDELING GRONINGEN
2015 JAARGANG 22

[http://groningen.ngv.nl](http:// groningen.ngv.nl)

GroninGEN

wordt uitgegeven door de **NGV (Nederlandse Genealogische Vereniging)** afdeling Groningen en verschijnt drie keer per jaar.

Abonnementen

GroninGEN wordt gratis toegestuurd aan de leden van de NGV-afdeling Groningen.

Overige leden van de NGV kunnen zich abonneren via een bijkomend of gezinslidmaatschap van de afd. Groningen à € 10,00 per jaar, aan te vragen bij de landelijke ledenadministratie NGV, Postbus 26, 1380 AA te Weesp.

Andere belangstellenden kunnen een los abonnement nemen door overmaking van € 10,00 op rekening NL38 INGB 0005 563062 t.n.v. van NGV-afdeling Groningen te Ten Boer, onder vermelding van 'Abonnement GroninGEN'.

Oude nummers

Losse nummers 2011 t/m 2015 kosten € 4,00 en volledige jaargangen € 10,00, inclusief porto.

Losse nummers eerdere jaren kosten € 1,00 per stuk en € 2,00 per jaargang, exclusief porto. Te bestellen door overmaking op genoemde bankrekening, o.v.v. de gewenste nummers of jaargang(en).

Schrijvers-exemplaren

Schrijvers van artikelen krijgen een auteursexemplaar.

Meerdere exemplaren te verkrijgen tegen een gereduceerd tarief, mits vooraf aangevraagd.

Voor **spelregels, verantwoordelijkheden en advertentiemogelijkheden**: zie onze website.

Website afdeling Groningen:

<http://groningen.ngv.nl>

Voorwoord

Klaas Niemeijer, redactielid

Altijd lastig om een voorwoord te schrijven als je beseft dat dit het laatste nummer is waaraan je als redactielid je medewerking verleent. Meer dan vijf jaar lang heb ik met plezier een bijdrage geleverd aan de samenstelling van ons mooie afdelingsblad. In het begin waren dat voor mij lange en avontuurlijke reizen naar Veenwouden. De vergadering begon met een eenvoudige (wat heet!) doch voedzame maaltijd en daarna moest er nog worden vergaderd. Het gebeurde meer dan eens dat we pas na middernacht terug in Groningen waren. O ja, bij de laatste redactievergadering kreeg ieder van ons een bak met heerlijke aalbessen mee. Dat waren tijden ...

Het is nu wel wat eenvoudiger geworden. De redactie vergadert nu lekker centraal in het gebouw van de Groninger Archieven. Onze mederedacteur Henk Hartog heeft al een overzicht van het beschikbare materiaal en van de benodigde ruimte gemaakt en daaruit worden keuzes gemaakt. Er worden afspraken gemaakt wie nog wat inlevert en voor 17.00 uur is de redactie klaar. De rest gaat via de mail, per renbode of gewoon per post.

Als het allemaal zo leuk was en is, waarom stop je dan? Laat ik het maar zo zeggen: ik was aan een nieuwe uitdaging toe. En dat is echt waar. Er is meer op de wereld dan alleen genealogie. Altijd heb ik al interesse gehad in de regionale geschiedenis en daar wil ik me in de toekomst meer op gaan richten. Daarnaast heeft de Tweede Wereldoorlog nog steeds mijn interesse. Mijn geboortjaar (1945) zal daar wel debet aan zijn. Het aantal ooggetuigen dat de oorlog bewust heeft meegemaakt neemt drastisch af. In het verleden heb ik veel contact gehad met Amerikaanse vliegers die hier in Noord-Nederland zijn terecht gekomen. Nu leeft er bijna niemand meer van ... Pilotenlijnen waarlangs aan gevangenneming ontsnapte vliegers reisden zijn nauwelijks meer te reconstrueren. Soms heb je geluk en komt er nieuw materiaal boven water wanneer woningen worden uitgeruimd.

Een oorlog gaat gepaard met vluchtelingen. Het is tegenwoordig weer een zeer triest onderwerp. Maar ... heeft u in uw kwartierstaat ook voorouders die vluchteling of misschien wel gelukszoeker waren? Bij mij is dat wel het geval. Een van mijn voorouders was een Hugenoot, een andere was een Hannekemaaiër of beter gezegd een Timmerveelink.

Ook dit nummer bevat weer een aantal interessante bijdragen van lezers. Dankzij deze bijdragen blijft GroninGEN een lezenswaardig blad. Als je ons afdelingsblad vergelijkt met afdelingsbladen van andere regio's, dan komt ons blad er niet slecht af. Of, om het in goed Gronings te zeggen: 't Kon minder. Mensen, het ga u goed!

Afdelingsprogramma

Alle bijeenkomsten in deze periode vinden plaats in de **Groninger Archieven, Cascadeplein 4 te Groningen**, in het verlengde van het Hoofdstation tussen het Emmaviaduct en het Hoornsediep; vijf minuten lopen vanaf bus- en NS-station. Toegang is gratis. Aanvang 20 uur.

Het lezingenprogramma van NGV-Groningen, Stad&Lande en RHC Groninger Archieven voor het **najaar van 2015** is rond, met dit jaar veel aandacht voor de beginjaren van de Opstand (80-jarige oorlog). De lezingen zijn op 23 september, 28 oktober en 18 november.⁷

Plaats : de Groninger Archieven, Cascadeplein 4, Groningen.

Aanvang : 20.00 uur en zaal open vanaf 19.30 uur.

Woensdag 23 september 2015 **een duo-lezing**

Thema : *Zoektocht naar het graf van Graaf Adolf van Nassau.*

Spreker : Lammert Doedens

Het is een van de grootste raadsels in de vaderlandse geschiedenis: Waar is het graf van graaf Adolf van Nassau die in 1568 sneuvelde in de slag bij Heiligerlee? Historicus Lammert Doedens is al meer dan twintig jaar in de ban van dit raadsel.

Thema : *Groningen, de Beeldenstorm (1566) en Alva's Raad van Beroerten.*

Spreker : Sander Wassing, freelance historicus

In de zomer van 1566 raakten de gemoederen in de Nederlanden oververhit. De Beeldenstorm greep razendsnel om zich heen, in september drongen beeldenstormers de Broerkerk van Groningen binnen en sloegen het interieur kapot. Het Spaanse bewind wankelde en koning Filips II stuurde de hertog van Alva om orde op zaken te stellen. Deze stelde een speciale rechtbank in om de beeldenstormers te bestraffen: de Raad van Beroerten. Honderden Groningers werden berecht.

Woensdag 28 oktober 2015 **een drietal lezingen**

Thema : *De slag bij Noordhorn in militair historisch perspectief.*

Spreker : Olaf van Nimwegen, geaffilieerd onderzoeker bij de Universiteit Utrecht
Op 30 september 1581 vochten bij Noordhorn een huurleger van Nederlanders, Engelsen en Duitsers onder John Norreys tegen een huurleger van Duitsers, Walen en Albanen of Grieken onder Francisco Verdugo. De samenstelling van beide legers maakt nog eens duidelijk, dat het gangbare beeld van de Nederlandse opstand als een nationale vrijheidstrijd deels niet met de werkelijkheid overeenkomt; de Nederlandse Opstand was een oorlog tussen huurlegers samengesteld uit beroepssoldaten.

Thema : *Schansenkrijg in het Westerkwartier van Groningen.*

Spreker : Drewe Schouten, docent Informatica en molenaar (o.a.) te Noordhorn
De spreker neemt u mee naar het begin van de Tachtigjarige Oorlog en de rol daarin van de molenberg in Noordhorn. Nadrukkelijk aandacht voor het naspelen door re-enacters van de Slag bij Noordhorn, en voor de 'schansenkrijg' van Graaf Willem Lodewijk van Nassau, en de daaruit voortvloeiende Reductie van de Stad Groningen.

Thema : *Verdwenen slagvelden, een schot voor de boeg.*

Spreker : Isabel van der Velde MA, archeoloog en voorzitter van de AWN, vereniging van vrijwilligers in de archeologie, afdeling Noord-Nederland

Het onderzoeken van terreinen waar oorlogen zijn uitgevochten vormt een aparte tak binnen het archeologisch vakgebied, bekend onder de naam *battlefield archaeology* of *conflict archaeology*. Rondom het terrein waar de Slag bij Noordhorn plaatsvond organiseren verschillende verenigingen en instellingen een pilot-project om nader te komen tot een passende waardering voor dit soort terreinen.

Woensdag 18 november 2015

Thema : *Nijhuis - architect.*

Spreeker : Peter Suidman, gepensioneerd graficus; in bezit van de nalatenschap van architectenbureau Nijhuis & Reker.

In de lezing komt architect Gerrit Nijhuis uitvoerig aan bod aan de hand van boeken, tijdschriften, correspondentie en tekeningen. Naast een oeuvre-overzicht van ontwerpen ook aandacht voor opdrachtgevers en de vrijmetselarij.

Naast de lezingen nog uw aandacht voor de Afdelings-Leden-Vergadering:

Donderdag 12 november 2015

(datum onder voorbehoud; kijk op websie voor definitieve datum)

Aanvang : 19.30 uur (vanaf 19.15 uur verzamelen in de hal)

Thema : ***Afdelings-Leden-Vergadering***

Agenda :

- 1 Opening en vaststelling van de agenda.
- 2 Mededelingen.
- 3 Notulen Afdelings-Leden-Vergadering van 11 april 2015.
- 4 Bestuur algemeen.
- 5 Begroting 2016
- 6 Algemene Vergadering (AV): terugblik op de AV van 25 april 2015, voorbereiding op de AV van 28 november 2015.

Aan de orde komt o.a. een voorstel tot wijziging van de statuten van de NGV.

Concept-statuten komen / zijn ter inzage op de landelijke website van de NGV of zijn op te vragen bij onze secretaris de heer H.J. Timmer (e-mail zie hieronder).

- 7 Wat verder ter tafel komt.
- 8 Rondvraag en Sluiting.

De agendastukken worden op de Afdelings-Leden-Vergadering ter inzage gelegd.

U kunt zich ook op deze vergadering voorbereiden door de stukken van te voren telefonisch, schriftelijk of per e-mail aan te vragen bij de secretaris dhr. H.J. Timmer, e-mail: secretaris@ groningen.ngv.nl.

Agenda

- 9 okt. Lingen aan de Ems (D), **Ahnen- und Bücherbörse**, vanaf 14 uur (tot 18 uur) in de Konferenzaal van Halle IV, Kaiserstraße 10 A, nabij het station van Lingen.
- 10 okt. De **29^e Dag van de Groninger Geschiedenis**. Locatie RHC Groninger Archieven, Cascadeplein 4 (en 10), van 11 tot 17 uur. Toegang is gratis. Het thema van deze editie is **Tussen Droom & Daad** en ook dit jaar pakt de organisatie groots uit met tal van geschiedenisactiviteiten rond dit landelijk thema. Een kleine greep uit de activiteiten die tijdens de Dag voorbij zullen komen: bezoekers kunnen verschillende lezingen over uiteenlopende

historische onderwerpen bijwonen. Op het hoofdpodium zijn onder meer muziekovertredens, er is theater en de Groninger geschiedenisquiz ontbreekt ook dit jaar niet. Op de boeken- en informatiemarkt kunnen geïnteresseerden terecht voor oude en nieuwe boeken over de Groninger geschiedenis en cultuur. Ook dit jaar zal het parkeerdek weer gevuld zijn met bijzondere activiteiten voor jong en oud en zijn er diverse activiteiten op andere locaties als excursies, boottochten en -bezoeken. Het thema Tussen Droom & Daad zal als een rode draad verweven zijn in het programma.

Binnenkort is het programma van de Dag van de Geschiedenis 2015 bekend. Houd hiervoor deze website in de gaten!

- 17 okt. **14^e Friesche Genealogische Contactdag** van 10-16 uur in het Tresoar, Boterhoek 1 te Leeuwarden. De Contactdag staat in het teken van het thema van de Maand van de geschiedenis 2015 'Tussen droom & daad'. Er worden bouwstenen aangereikt voor een lezenswaardige genealogische publicatie, er is de aftrap van het Grutte Pier-project, verder een lezing door Hessel de Walle over grafstenenonderzoek en heraldiek, en er is de presentatie van AlleFriezen 3.0. Meer dan dertig standhouders, waaronder het CBG en HISGIS, staan klaar met hun informatie. Toegang is gratis. Kijkt u voor het programma op www.tresoar.nl, www.fryske-akademy.nl of www.ngvfriesland.nl.
- 21 okt. Lezing door Annet Nieuwhof over **Rituelen in terpen en wierden**. Vondsten uit opgravingen in het Reitdiepgebied. Aanvang 20.00 uur, RHC Groninger Archieven, Cascadeplein 4.

Genealogisch voorstellen

Johan Waterborg, redacteur

Mijn naam is Hajo Tuitman, ik ben geboren op 9 april 1943 te Veendam, maar woon sinds 1972 in Assen.

Hobby's: fotografie en genealogie.

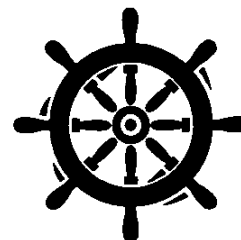
Wat genealogie betreft, daarmee ben ik in aanraking gekomen door dhr. Brongers uit Middelstum. Hij had een klein artikeltje geschreven over de familie Tuitman uit Middelstum. Na een persoonlijk contact met hem heb ik de genealogie over het geslacht Tuitman samengesteld. Toen werd de genealogie een "verslaving". Ik zocht vooral namen van onze familie uit, meest in de vorm van een kwartierstaat, waarbij ik de namen van alle kinderen van een echtpaar vermeldde.

Een genealogie van een stamvader spreekt mij niet zo aan als een kwartierstaat. Ik ben jarenlang alleen lid geweest van het Centraal Bureau voor Genealogie te Den Haag. Maar de laatste tijd vond ik de NGV interessanter, ook vanwege het blad *Gens Nostra*. Zo was ik ook lid van de afdeling Drenthe/Noordwest-Overijssel, maar aangezien ik geen rijbewijs heb, bezocht ik de vergaderingen in Hoogeveen niet.

De locatie in Hoogeveen is nogal ver van het station. Ik ken Hoogeveen, omdat ik in mijn werkzaam leven gewerkt heb als administratief medewerker bij de Boer Supermarkten, eerst op kantoor in Beilen, daarna op het kantoor te Assen en tenslotte in Hoogeveen. Omdat ik in Assen Noord woon is voor mij de bus van Assen naar Groningen de beste optie. Ik hoop voor het komende seizoen veel interessante lezingen van de afdeling Groningen bij te wonen.

Bestuur en Beleid

Gert Zuidema, afdelings-afgevaardigde

Algemene Vergadering (AV) van de NGV op 25 april 2015.

Zoals gebruikelijk op de AV in het voorjaar worden de verslagen van de secretaris en penningmeester besproken en na goedkeuring vastgesteld. Op voorstel van de kascommissie werd aan het hoofdbestuur en de penningmeester decharge verleend voor het gevoerde beleid c.q. beheer in 2014.

Volgens de agenda was het de bedoeling om gewijzigde statuten en het huishoudelijk reglement vast te stellen. Na opmerkingen uit verschillende afdelingen had het hoofdbestuur vooraf al aangekondigd dat dit punt zou worden beperkt tot een bespreking. Het bleek nodig de gemaakte opmerkingen in de voorgestelde tekst te verwerken en daarna met een notaris te overleggen voordat tot vaststelling kan worden overgegaan.

Van het hoofdbestuur was dhr. Jan Netelbeek aftredend maar niet herkiesbaar. Voor zijn werk in het hoofdbestuur en voor de NGV-website kreeg hij een zilveren speld. De penningmeester, dhr. Ferd Oorsprong was eveneens aftredend, maar hij stelde zich wel herkiesbaar. Hij werd bij acclamatie voor een periode van drie jaar benoemd. In de tijd tussen het verzenden van de agenda en de AV hadden drie leden zich bereid verklaard lid van het hoofdbestuur te worden. Nadat hun cv's op een scherm waren geprojecteerd vonden de afgevaardigden het wel verantwoord om niet tot november te wachten, maar ze nu te benoemen tot lid van het hoofdbestuur. Het zijn de heren Mr. Peter de Bruin, Heimen Hooijer die als 2e penningmeester zal fungeren en André Proost.

Het voorstel om differentiatie in het lidmaatschap van de NGV aan te brengen op basis van o.a. digitale versies van *Gens Nostra* en/of afdelingsbladen, gaf nogal wat discussie. Er zal nog eens kritisch naar worden gekeken en invoering in 2016 is zeker niet haalbaar, misschien in 2017.

Er wordt geprobeerd de druk- en verzendkosten van *Gens Nostra*, *Heraldisch Tijdschrift* en de afdelingstijdschriften te verminderen door meer digitale verzending. Hieraan zitten nogal wat haken en ogen en er is meer onderzoek nodig. Wordt vervolgd.

Bij de rondvraag werd meegedeeld dat "Heraldiek" niet als "onderdeel" maar als sectie binnen de NGV verder zal gaan.

Er is een commissie ingesteld die zich zal verdiepen in het Verenigingscentrum en hoe het daarmee de komende jaren moet.

De afdeling Drenthe en Noordwest-Overijssel vond dat het puntenstelsel om inzage te krijgen in geïndexeerde bestanden niet redelijk is en stelde voor dit in de huidige vorm af te schaffen. De AV was het hiermee eens en er zal onderzocht worden hoe dit anders en beter kan.

Op 28 november hopen we elkaar weer in Driebergen te treffen en dan zullen sommige van de hiervoor genoemde zaken weer ter sprake komen.

Naamslijsten XL

Willem G. Doornbos, Groningen

XL Hellum zijn gestorven peerden beesten, 1740 ¹

	paarden	beesten
Berent Coerts	3	14
Derk Uitjes	0	11
Harm Haijkes	0	8
Barelt Jans	0	10
Schelte van Gennips weduwe	0	1
Tonnis Hindrix	0	7
Jan Clasen	0	1
Geert Jacobs	1	0
Cornelis Isebrands	0	1
Steffen Hindrix	0	4
Jannes Jacobs	0	6
Engel Berents	1	14
Imme Clasen	2	0
Tidde Reemts	3	16
Jacob Meinders	0	4
Hindrik Reemts	2	1
Eeuke Alberts	0	1
Riene Everts	0	5
Harm Adriaans	2	6
Geert Derks	1	3
Evert Rienes	0	3
Jan Harms weduwe	0	3
Hindrik Hindriks	0	2
Harm Reints	0	3
Remke Steffens	2	6

Beesten en peerden somma 145

¹ GrA, Rood na Reductie [1605], inv.nr. 912, 1740

Toevalsvondsten uit de (onder)trouwboeken van Haarlem ¹

1- 4-1640 Jacob Eltjens, j.g. van Noortbroeck, wonende in de Achterstraet met Ijtje Jacobs, j.dr. van Urck, wonend aldaer. (trouwen 1627-1654, image 265)

5- 4-1642 Oest Cornelissen, j.g. van Delfzijl, met Heijndrickien Baerendts, j.d. van Wedde, beide woo. opt Schepenmaeckersdijck; testes Magdaleen Boudewijns op de Scheepmaeck-dijck (trouwen 1627-1654, image 307)

4- 7-1649 Ijpe Lauris, j.g. van Delfzijl met Volckie Pieters, van Dordrecht, wed. van Jeremias Joosten, beide woon. in de Voorcamp; testis sponsi: Willem Jansen in de Voorcamp, testis sponsa: Maeritie Pauls, ibidem; (in de marge staat:) gegeven attestatie op Heemstede om aldaer getrouwt te worden, aldaer getrouwt den 25-7-1649 (trouwen 1627-1654, image 479)

¹ Gevondendoor Ineke Saan op de site van Genver via www.genver.nl/nh/dtb0392.htm

Aanzet tot een genealogie Nap

Evert de Jonge (evert55jonge@hetnet.nl); – met aanvullingen van Bert Blauw.

- I. **Cornelis Frericks**, geb. ca. 1610, overl. ca. 1669, woonde Termunten, tr. 1. ca. 1640 met **Hille Mennes**, tr. 2 met **Etje Mennes**.

Kinderen:

- a. **Frerick (Vreek) Cornelis**, overl. vóór 30-3-1668, had een dochter Hille.
- b. **Jurjen**, volgt II.
- c. **Menne Cornelis Nap**, tr. **N.N.**

dochters:

- a. **Hille Mennes**, ged. Noordbroek, tr. **Gerrit Pieters**
- b. **Grietje Mennes**
- d. **Claes Cornelis**.
- e. **Peter Cornelis Nap**, overl. ca. 1681, schoenmaker, tr. 1. **N.N.**, tr. 2 hc [= huwelijkscontract] Nieuw Scheemda 11-12-1679 met **Enneke Janse**, overl. vóór 1705, zij tr. 2 *Simon Jans* (Simon Jans tr. 2 hc Nieuwolda 1705 met *Reentje Eppes*).

zoon:

- a. **Cornelis**, ged. Nieuwolda, overl. jong.
NB: Enneke en Simon hadden een zoon Jan Symens
Bert Blauw noemt nog: Cornelis, Lubbert, Martje en Trijne Cornelis.

Cornelis Frericks werd tussen 1653-1669 een aantal keren genoemd in de Rechtdagen Oldambt:

Inv.nr. 6322: 11-5-1653 / 6323: 14-3-1657 / 6324: 15-1-1658, 15-1-1659, 3-11-1660 / 6325: 26-7-1662 / 6326: 21-1-1665, 27-1-1666, 19-5-1666, 8-10-1666, 13-10-1666, 24-11-1666, 4-12-1666 / 6327: 22-5-1669, 29-5-1669.

Tevens nog in ORA (= Oud Rechterlijk Archief) Woldendorp:

fol. 1, 30-3-1668: Cornelis Vrericks, Focko Cornelis en Douwe Bouwes, voogden over Hille, dochter van Vreerick Cornelis, verkopen aan Hinderick Sivers [=Hijnderck Sijwerts] en Grietjen Isebrants [=Grietien Ysebrants] (ehel.) hun huis met een eigen heem te Woldendorp en de helft van de legersteden op het kerkhof zoals hiervoor door Vrerick Cornelis en Marrichjen Harmens (ehel.) bewoond is geweest. Ten noorden de Caingsloot, ten oosten de AE, ten zuiden het kerkckpadt, ten westen Focko Cornelis. Prijs: 270 car.gld. Getuigen: Albert Clasen, schoolmeester, en Claes Benes.

fol. 13, 1-11-1669: Jurjen Cornelis en Meucke Pieters [=Moeke Peters] (ehel.) lenen van Hille Vreercks, minderjarige dochter van Vreerck Cornelis, waarover Cornelis Vreercks, Focke Cornelis en Douwe Bouwes voogden zijn, 50 car.gld. à 5%. Getuigen: Tamme Eltjes en Albert Clasen.

En tot slot in ORA Nieuwolda:

fol. 95, 28-5-1650: Haijo Edsens en Aefke (ehel.) versetten aan Harcke Hendricks en Reene, zijn tegenwoordige vrouw, een stuk land het Kruidthoff genoemd, gelegen te Midwolderhamrik, ten noorden het provincieland, daer van Cornelis Frerix een gebruicker is, ten oosten het provincieland, waer van de weduwe van Cornelis Asmes tegenwoordige gebruicker is, ten zuiden het Maer, ten westen Eltjo Hendricks. Tijd: 3 jaar. Prijs: 700 daler. Getuigen: Cornelis Jacobs en Otto Jans.

- II **Jurjen Cornelis**, geb. ca. 1640, overl. tussen 3-1-1686 en 7-5-1688, tr. 1 met **Meucke Pieters**, overl. vóór 1672, tr. 2 hc Wagenborgen maart 1672 met **Grietje Jans** (zuster van Symen Jans; zie onder I.e)

Kinderen: (a. uit huw. 1, b.-e. uit huw. 2):

- a. **Pieter**, volgt III.
- b. **Jan Jurjens Nap**, leeft nog in 1705.
- c. **Cornelis Jurjens Nap**, tr. met **Anje Nannens**, dr. van *Nanne Tiddens* en *Anje Egberts*.
dochter:
 - a. **Grietje Cornelis Nap**, tr. **Wilke Jans**
- d. **Hille Jurjens**, tr. **Jan Jurriens Broecker**.
- e. **Jan Jurjens Nap**, overl. vóór 1724, tr. hc Nieuwolda 1705 met **Corneliske Hendriks**, weduwe
zoon:
 - a. **Jurjen Jans Nap**, tr. hc Nieuw Scheemda 1736 met **Anna Hitjes**.

Jurjen wordt o.a. genoemd in:

Rechtdagen Klei-Oldambt, inv.nr. 6329:

4-4-1674: Jurien Cornelis in qualite Imp[etran]t C[ontra] Meerten Eppes Ged^e Ged^e heeft ad instantiam van impt angeswooren als principael voormondt over wijlen Jan Sijmens naegelaetene minderjarige kindt.

ORA Woldendorp:

fol. 13, 1-11-1669: Jurjen Cornelis en Meucke Pieters [=Moeke Peters] (ehel.) lenen van Hille Vreercks.

fol. 22, 2-7-1671: Jurjen Cornelis leent van dezelfde. Borgen: Claes Cornelis en Pieter Cornelis, broers van Jurjen Cornelis.

fol. 41, 29-12-1675: Jurjen Cornelis, mede namens zijn vrouw Grietjen Jans, verkoopt aan Derckjen Jans een behuizing met eigen grond.

fol. 55, 18-11-1677: Tonnis Tonnis en Lisebeth Wildericks lenen van Meerten Eppes, voomond, Jurjen Cornelis, sibbevoogd over Simen Jans, nagelaten zoon van Jan Simens en Anna Jans (gewezen ehel.), met toestemming van de pupil, 200 car.gld. à 5%.

ORA Wagenborgen:

fol. 514 [was fol. 478, maart 1672, hc: Jurgen Cornellis en Greetjen Jans. Bruidgoms zijde [Brg.]: Peter Cornellis, Claes Cornellis, Menne Cornellis, broers; Focco Cornellis, zwager; Bruids zijde [Br.]: Wijbbe Jans, halfbroer; Merten Eppes, zwager; Getuigen: Tamme Hitties en Albert Geerts.

ORA Nieuwolda:

fol. 389, 31-1-1683: Jurjen Cornelis, Jacob Alberts en Bene Peters, voogden over Enneke Jansen haar vaderloze kind bij Peter Cornelis, haar overleden man, dragen over het vaderlijk erfdeel van het kind aan Sijmon Jansen en Enneke Jansen (ehel.) te Midwolderhamrik. Te weten 116 gld. 13 st. 6 pl.; ze mogen dit geld gebruiken zonder rente te betalen. Bovendien wordt overgedragen het vierde deel van een behuizing te Scheemderhamrik, zoals Peter Cornelis heeft vererfd. Het kind dient het schoenmakersambacht te leren. Getuigen: Jacob Cornelis en David Jansen.

fol. 480, 7-5-1688: Hendrik Jans, in Scheemderhamrik, leent van Simon Jansen, Menne Cornelis en Focco Hommes, voogden over Jurjen Cornelis en Grietje Jans (gew.ehel.) hun nagelaten onmondige kinderen 100 daler à 5%.

III **Pieter Jurjens (Nap)**, woonde in Termunten, later ws. Uitwierde, tr (vóór 1700) met **N.N.**

Zoon:

- a. **Jurjen**, volgt IV.

Pieter wordt genoemd in o.a. de rechtdagen Klei-Oldambt, inv.nr. 6334:

5-11-1701: Grietjen Reijnders Imp^{ne} C. [= Contra] Pieter Jurriens Ged^e
Ten versoeke van gede om an te sweren als voormundt over imp^{nes} onmundige kinderen is verstaen dat Gerrijt Pieters (Zie l.c.) nevens hem mede ten mandate sal werden gebracht.

12-11-1701: Grietjen Rienders Imp^{tr} C. Pieter Jurriens en Gerrijt Pieters Ged^{en}
Ged^e Pieter Jurriens wert, alsoo niet lesen of schrijven kan, geexcusiert, en Gerrijt Pieters gecondemniert om over imp^{ne} kinder bij wijlen haer eheman Jan Lubbert [sic] in echte verweckt als voormundt an te sweren. Wert in actis geteickent dat Gerrijt Pieters ingevolge bovenstaende sententie in gerichte heeft angesworen.

14-1-1702: Taeke Gerrijts Impt C. Pieter Jurriens Nap Ged^e
Impt wert ten versoeke van gede geordonniert previe alhijr te stellen domicilium ci-tandi.

19-1-1704: Jan Jans in qlte Imp^{tr} C Pieter Jurriens nomine ux[ore] Ged^e
(Hieruit blijkt dat hij gehuwd was)

Eveneeens in ORA Nieuwolda:

fol. 118, 2-8-1696: Jan Tobias, in Midwolderhamrik, verkoopt aan Lubbert Lubberts, te Emden, een kaagschip, en van de verkoper Jan Tobias is bevaren. Prijs: 400 car.gld. Borgen: Gerrit Peters, Jan Lubberts, Frerik Peters, Hendrik Tomas. Roe- lof Herms, Jan Grebbers, Peter Jurjens.

fol. 371, 6-2-1705, hc: Jan Jurjens en Corneliske Hendriks, weduwe van Hendrik Cornelis, in Midwolderhamrik. Brg.: Cornelis Jurjens, broer; Hille Jurjens, zuster; Jan Jurjens, broer; Peter Jurjens, halfbroer; Sijmon Jans, oom.

NB: bruidegom Jan Jurjens gebruikte de naam Nap niet consequent.

Mogelijk woonde Pieter Jurjens later in Uitwierde: zie *Bron: Archieven van de Staten van Stad en Lande, inv.nr. 1350, register van criminele sententies, vonnis: 3-6-1710.*

Peter Jurriens, alias Nap, woonachtig in Uitwijrda. Diefstal van ijzerwerk uit paalwerk en verkocht voor 1 blank het pond te Den Dam. Gedeputeerde Staten prefereren gratie voor rigeur van recht en bannen hem voor 2 jaar uit de provincie. Tevens moet hij de misen van justitie betalen.

IV. **Jurjen P(i)eters (Nap)**, ged. Termunten 3-3-1700, tr. 1 Finsterwolde 12-1-1730 met **Geeske Geerts**, ged. Finsterwolde 27-11-1698, overl. vóór 1752, tr. 2 Midwolda 12-11-1752 met **Stijntje Aapkes**.

Kinderen (ged. te Midwolda):

- a. **Pieter**, geb. ca 1730, volgt V
- b. **Beerent**, ged. 12-10-1732,
- c. **Geert**, ged. 15-5-1735,
- d. **Jan**, ged. 10-2-1737,
- e. **Frerik**, ged. 4-7-1739,
- f. **Hindrik**, ged. 3-8-1754,
- g. **Lijsabeth**, ged. 11-9-1757,
- h. **Aapke**, ged. 17-2-1763.

Jurjen komt voor in ORA Midwolda:

fol. 717, 6-2-1733: Tiaden Berents [Tjade Berents] en Anje Klasens (ehel.) verkopen aan Jurjen Peters en Geeske Geerts (ehel.) een behuizing en tuin te Midwolda in de heerd van Ocke Jolink. Aan kopers wordt ook overgedragen 20 bonk boekweitenland in deze heerd.

fol. 313, 7-4-1775: Jurjen Peters en Stijntjen Aapkes (ehel.) verkopen aan de diaconie van Midwolda, vertegenwoordigd door Hendrik Jans, als boekhoudend diaken, een huis en tuin te Midwolda, in de heerd van Okke Ouwes Joling.

fol. 340, 9-5-1776: Hindrik Jans Bakker [Hinderk Jans] en Freerk Obbes, als diakenen van Midwolda, verkopen aan Robert Hinderks en Engel Hinderks (ehel.) een diaconiehuis en tuin te Midwolda, gelegen in de heerd van Okke Ouwes Joling. Jurjen Pieters en vrouw zullen in het huis blijven wonen tot het einde van hun levens.

Mogelijk ook in Rechtdagen Klei-Oldambt, inv.nr. 6341:

23-1-1754: Jurjen Pieters en nomine uxore [nne: ux:] van Elshuis [sic] C Eltje Pieters en nne: ux: te Wagenborgen.

V **Pieter Jurjens** (soms **Jans**) **Nap** (ook **Soldaat**), geb. Midwolda ca. 1730, begr. Nieuwe Pekela 7-6-1796, soldaat, tr. 1 Nieuw-Scheemda 30-3-1755 met **Hindrikjen Jacobs (Stel)**, geb. Sappemeer, begr. Midwolda 16-1-1765, tr. 2 Midwolda/Oostwold 9-6/14-7-1765 met **Grietje Berents Gooskens**, ged. Nieuwe Pekela 24-5-1738, begr. Nieuwe Pekela 4-5-1798, dr. van *Berent Gooskens* en *Hendrikje Roelofs*.

Kinderen: uit 1^e huwelijk:

a. **Jurjen**, ged. Oude Pekela 4-7-1756,

b. **Jacob**, ged. Midwolda 11-5-1760,

c. **Jan**, ged. Midwolda 3-10-1762 (ws. begr. Midwolda 11-1-1765),

en uit 2^e huwelijk:

d. **Hendrikjen**, ged. Midwolda 30-3-1766,

e. **Berend**, ged. Nieuwe Pekela 7-8-1768,

f. **Geesje**, (vader: Pieter Jans) geb./ged. Nieuwe Pekela 9 / 31-5-1772,

g. **Goossen**, geb./ged. Nieuwe Pekela 26-12-1774 / 1-1-1775,

h. **Aaltjen**, geb./ged. Nieuwe Pekela 24-7 / 3-8-1777,

i. **Jan**, geb./ged. Nieuwe Pekela 24 / 28-2-1779 en

j. **Jurjen**, geb./ged. Nieuwe Pekela 15 / 31-3-1782.

Pieter werd genoemd in ORA Midwolda:

fol. 339, 23-12-1754: Evert Willems en Gerhardus Molema [Gerardus Molema], als diakenen van Midwolda, verkopen aan Peter Jurriens, een diaconiebehuizing en tuin op het land van Aiolt Weemhof, te Midwolda.

fol. 366, 30-10-1755: Lupko Eltjes en Geertjen Harms (ehel.) verkopen aan Pieter Jurriens en Hindrikjen Jacobs (ehel.) een behuizing en tuin in de uitstreckende heerd van Wildrik Botjes.

fol. 380, 21-5-1756: Pieter Jurriens, mede namens zijn vrouw Hindrikje Jacobs, verkoopt aan Hindrik Miggels en Assijntjen Derks (ehel.) een huis en tuin in de uitstreckende heerd van Wildrik Botjes.

Zoektocht naar vrouw en kinderen van Jan Allerts

Arie Buurma, Zuidhorn

Het artikel van Petronella J.C. Elema in *GroninGEN* 2015 nr. 2 “Beatrix uit Uithuizermeeden” gaf mij de impuls om een reeds lang op de plank liggend verhaal te publiceren. Ik beperk mij hierbij, genealogisch gezien, tot de kinderen en kleinkinderen van Jan Allerts en zijn twee echtgenotes, Beatrix Jans en Trijntje Jacobs. Jan Allerts is een broer van mijn voorvader in de rechte lijn, Harke He(e)bels.

In het huwelijkscontract ¹ van mijn verre voorouders Cornelis Harkes en Kunje Jans komt ene Jan Allerts (of Alderts) voor als oom aan bruidegomszijde.

Het bleek niet gemakkelijk deze oom, gedoopt op 15-1-1702 in Uithuizermeeden als zoon van Allard Jans en Jantien Harckes, een plaats te geven. In de periode 1720 tot 1742 kwam in een zevental huwelijken de naam Jan All(d)erts voor in Uithuizermeeden. Bovendien werden vanaf 1728, gedurende een vrij lange periode, geen moeders genoemd in de doopregisters van Uithuizermeeden. De vraag met wie deze Jan Allerts trouwde was niet d.m.v. “allegroningen.nl” op te lossen.

Dan maar de rechterlijke archieven geraadpleegd. In de registers van voogdijzaken van Uithuizermeeden ² vond ik het volgende:

“Maandag den 6 april 1750, Alsoo Harke Heebels als voormondt over de zes minderjarige kinderen van wijlen Piaters Jans bij Jan Alders in egte verwekt heeft angeswooren, is sulx in actis geteekent, wordende Harke Heebels van sijn gedaene eedt als sibbe voogdt ontslaagen.”

Dit leek een belangrijke stap voorwaarts. Vermoedelijk was Jan Allerts hertrouwd. Genoemde Harke Heebels was de broer van Jan Allerts en vader van bovengenoemde Cornelis Harkes. “Onze” Jan Allerts bleek dus getrouwd te zijn geweest met ene Piaters Jans en had bij haar tenminste 6 kinderen verwekt. Maar wie was Piaters Jans? Een huwelijk van Jan All(d)erts met Piater Jans, of een soortgelijke naam werd niet gevonden.

Verder zoeken in het register van voogdijzaken leverde uiteindelijk de oplossing:

“Op heeden den 8 sept. 1764 sijn in jud. van de Meeden gecompareerd Aldert Jans, Cornellis Roelfs (moet sijn Cornellis Jans) en Harke Jansen beneevens Haije Geerts weegens sijn vrouw Nieske Jans tesamen kinderen van Jan Alderts bij wijlen Beatrix Jans in egte verwekt alle tesamen mondig, dewelke bekenden ende belee-den ten overstaan van het EE gerichte van hunne voorstanderen Harke Heebels, Jan Alders etc. ³”

Jan Allerts bleek in 1^e echt getrouwd te zijn met Beatrix Jans. (Uithuizermeeden 24-10-1728). Naast de vier genoemde kinderen in de voogdijaantekening: Aldert Jans, Cornellis Jans, Harke Jansen en Nieske Jans, werden nog drie kinderen uit het 1^e huwelijk getraceerd: Jan Jansen, Roelf Jans en Anje Jans. Zij kwamen naar voren in de akte van scheiding en deling van de nalatenschap van wijlen Jan Alderts en wijlen (zijn 2^e vrouw) Trijntje Jacobs. ⁴

Ook de doop/geboorte van dochter Anje Jans, uit het 2^e huwelijk, werd niet gevonden. Het uiteindelijke bewijs kwam ook hier via genoemde akte van scheiding en deling van de nalatenschap van haar ouders, waarin Anje Jans, gehuwd met Simon Walles, als mede-erfgenaar wordt genoemd vanwege haar moederlijke nalatenschap.

Genealogie

- I. **Jan Allerts**, geb. Uithuizermeeden 15-1-1702, begr. Uithuizermeeden 27-6-1775, zn. van *Allardt Jans* (~1670-1722) en *Jantien Harckes* (1675-), landbouwer aan de (huidige) Polderdwarsweg 2 te Uithuizermeeden.

In 1775 werd de boerderij verkocht aan zijn dochter (uit het 2^e huwelijk) Anje Jans, getrouwd met Simon Walles ⁵.

Jan Allerts komt voor in het staatboek van Onno Tamminga van Alberda als bekleemde meier van 46 grazen land vanaf 1737 ⁶.

tr. (1) Uithuizermeeden 24-10-1728 met **Beatrix Jans**, dr. van *Jan Cornellis* en *Eltie Clasen*, ged. Uithuizermeeden 22-1-1699, overl. vóór 1742.

Uit dit huwelijk werden de volgende kinderen geboren te Uithuizermeeden:

- 1 **Aldert Jans** (1729-<1783), volgt II.1
- 2 **Jan Jans** (1732-1783), volgt II.2
- 3 **Cornelis Jans** (~1733-1809) (doop niet gevonden), volgt II.3
- 4 **Nieske Jans** (~1735-~1765) (doop niet gevonden), volgt II.4
- 5 **Roelef Jans** (tweeling) (1737-1777), volgt II.5
- 6 **Anje Jans** (tweeling) (1737-) waarschijnlijk jong overleden
- 7 **Harke Jans** (1738-1765), volgt II.6

tr. (2) Uithuizermeeden 23-12-1742 met **Trijntje Jacobs**, dr. van *Jacob Berents* en *Jantien Douwes Zomerdijk*, ged. Uithuizermeeden 29-12-1698, begr. Uithuizermeeden 13-7-1775.

Uit dit huwelijk werden de volgende kinderen geboren te Uithuizermeeden:

- 8 **Anje Jans** (~1747-1819) (doop niet gevonden), volgt II.7
- 9 **Jacob Jans** (1751-) waarschijnlijk jong overleden
- 10 **Doeke Jans** (1755-1824), volgt II.8
- 11 **Albert Jans** (1759-1776), volgt II.9

De kinderen van Jan Allerts (1) en Beatrix Jans

- II.1 **Aldert Jans**, ged. Uithuizermeeden 18-12-1729, overl. vóór aug 1783, winkelier te Oosternieland; tr. Uithuizermeeden 23-11-1755 met **Luijke Geerts**, dr. van *Geert Berends* en *Sieke Jacobs*, ged. Oosternieland 12-2-1735. Luijke Geerts hertrouwt op 9-8-1783 met *Jan Peters* te Uithuizermeeden.

Uit dit huwelijk werden de volgende kinderen geboren te Uithuizermeeden:

- 1 **Sijke Alderts** (overleden als kind) (1756-)
- 2 **Beatrix Alderts** (overleden als kind) (1759-)
- 3 **Beatrix Alderts** (overleden als kind) (1760-)
- 4 **Geert Alderts (van der Klei)** (1763-1820), tr. Uithuizermeeden 29-4-1792 (huw.contract Uithuizermeeden 3-4-1792 ⁷ met **Diewerke Claessen**, ged. Uithuizermeeden 1-8-1746, overl. Uithuizermeeden 6-2-1822, dr. van *Klaas Cornelis* en *Lijzabet Wiggers*, landbouwer.
- 5 **Jan Alderts** (1766-)
- 6 **Harke Alderts** (1768-)
- 7 **Seijke Alderts** (1771-), tr. Groningen 18-10-1801 met **Frans van Griethuizen**, geb. Duisburg ca. 1759, overl. Groningen 26-10-1816, deurwaarder.
- 8 **Beatrix Alderts** (1773-)
- 9 **Jantje Alderts** (1776-)

10 **Nieske Alderts** (1778-1829), tr. Uithuizermeeden 10-10-1807 met **Harm Hendriks Venhuizen**, ged. Warffum 13-2-1780, overl. Den Andel 2-1-1818, zn. van *Hindrik Harms* en *Reinwe Tonnijs*.

II.2 **Jan Jans**, ged. Uithuizermeeden 10-2-1732, overl. in 1783, arbeider, landbouwer; tr. (1) Uithuizermeeden 21-2-1755 (hc 3-2-1755) met **Diewerke Harms**, ged. op volwassen leeftijd in Uithuizermeeden op 23-9-1774, overl. in 1774. Zij was van doopsgezinde afkomst.

hc Jan Jansen x Dieuwertje Harms 3-2-1755 (RAG toegang 734; inv. nr: 719).

Dedigslieden aan des bruidegomszijde: de E. Jan Alderts, als vader en sibbevoogd; Trijntje Jakobs als stiefmoeder; de E. Harke Heebels als voormond; Harm Cornelis als vreemde voogd.

Uit dit huwelijk werden de volgende kinderen geboren te Uithuizermeeden:

- 1 **Jan Jans** (1755-)
- 2 **Aldert Jans** (1759-)
- 3 **Cornelis Jans** (1761-)
- 4 **Martje Jans** (1765-)

tr. (2) Uithuizermeeden 8-1-1775 met **Aaltje Okkes**, ouders en doop onbekend.

Uit dit huwelijk werden de volgende kinderen gedoopt te Uithuizermeeden:

- 5 **Harke Jans** (1775-)
- 6 **Jan Jans** (tweeling) (1776-)
- 7 **Beatrix Jans** (tweeling) (1776-1845), tr. Uithuizermeeden 4-5-1822 met **Arent Benes Baar**, ged. Uithuizermeeden 4-11-1759, overl. Kantens 24-3-1842, zn. van *Bene Derks Baar* en *Bijke Hindriks*.
- 8 **Nieske Jans** (1779-1838), tr. (1) Uithuizen 14-5-1800 met **Klaas Egberts Zwart**, ged. Uithuizen 31-12-1775, overl. Uithuizen 10-4-1808, zn. van *Egbert Jans* en *Trijnje Klaassen*; tr. (2) Uithuizen 4-12-1808 met **Luije Boelens Werkman**, ged. Uithuizen 27-8-1775, overl. Uithuizen 11-6-1846, zn. van *Boele Jans* en *Anje Jans*.
- 9 **Jan Jans (Nieman)** (1782-1853), tr. Uithuizermeeden 25-10-1807 met **Martje Cornelis**, ged. Huizinge 20-2-1785, overl. Uithuizermeeden 31-3-1848, dr. van *Kornelis Berents* en *Tetje Jacobs*.

II.3 **Cornelis Jans**, geb. Uithuizermeeden ca. 1733, overl. Uithuizermeeden 5-5-1809, slager.

Hij is waarschijnlijk de Cornelis Jans – in 1780 tussen de 40 en 50 jaren oud – die wordt vermeld (als slagter) in het crimineel proces van de twee gestolen schapen van Remge Jans en Anje Harkes (volle nicht).⁸

Tr. Uithuizermeeden 11-11-1770 met **Geesje Doekes**, dr. van *Doeke Cornelis* (1708-1759) en *Grietje Fockes*, geb. Uithuizermeeden ca. 1746, begr. Uithuizermeeden 2-11-1803.

Uit dit huwelijk werden de volgende kinderen geboren te Uithuizermeeden:

- 1 **Doeke Cornelis (de Boer)** (1772-1851) tr. (1) Uithuizermeeden 10-7-1796 met **Jantje Cornelis Oosterhof**, ged. Uithuizermeeden 7-10-1764, overl. Uithuizermeeden 21-7-1809, dr. van *Cornelis Berends* en *Grietje Harms*; tr. (2) Uithuizermeeden 22-5-1816 met **Lizabeth Pieters Groendijk**, ged. Middelstum 14-3-1790, overl. Uithuizermeeden 6-12-1827, dr. van *Pieter Jacobs Groendijk* en *Reinje Arents van den Berg*, landbouwer (nu Hooilandseweg 5) te Uithuizermeeden.

- 2 **Beatrix Cornelis (de Boer)** (1774-1847), tr. ca. 1798 met **Pieter Willems Rus**, ged. Spijk 15-1-1767; overl. Uithuizermeeden 18-2-1845, zn. van *Willem Pieters* en *Anje Tjasses*, dagloner.
- 3 **Jan Cornelis** (1776-)
- 4 **Albert Cornelis** (1778-)

II.4 **Nieske Jans**, geb. Uithuizermeeden ca. 1735, overl. Usquert ca. 1765; tr. Usquert 16-5-1762 (hc Uithuizen 8-5-1762⁹ met **Haye Geerts**, zn. van *Geert Hajes* en *Martjen Sikkés*, ged. Rottum 8-10-1732, landbouwer.

Uit dit huwelijk werd het volgende kind geboren:

- 1 **Martien Haajes** (1764-1804), tr. **Ties Jakobs**, ged. Uithuizermeeden 17-11-1754, zn. van *Jacob Peters* en *Barber Tijs*.

II.5 **Roelef Jans** ged. Uithuizermeeden 28-4-1737, overl. Uithuizermeeden oktober 1777.

II.6 **Harke Jans**. ged. Uithuizermeeden 7-9-1738, overl. Uithuizermeeden 1765; tr. Uithuizermeeden 23-11-1760 met **Hendrikje Jans**, overl. in 1763.

Uit dit huwelijk werd het volgende kind geboren te Uithuizermeeden:

- 1 **Jan Harkes** (1761-)

Kinderen van Jan Allerts (1) & Trijntje Jacobs

II.7 **Anje Jans**, geb. Uithuizermeeden ca. 1747, overl. Uithuizen 4-4-1819; tr. (1) Uithuizermeeden 10-3-1771 met **Simon Wallés**, zn. van *Walle Simons* (~1720 - ~1770) en *Aafke Derks* (-1777), overl. Uithuizen 1788, landbouwer te Uithuizermeeden op haar ouderlijke boerderij aan de (nu) Polderdwarsweg 2.

Uit dit huwelijk werd het volgende kind geboren te Uithuizermeeden:

- 1 **Trijntje Simons** (1773-)

tr. (2) Uithuizen 27-4-1789 met **Kornellis Jannes Ausema**, zn. van *Jannes Tjarks* en *Grietje Berends*, geb. Warffum 11-1755, overl. Uithuizen 26-1-1827, landbouwer.

II.8 **Douwke Jans (van der Hoek)**, ged. Uithuizermeeden 5-10-1755, overl. Uithuizen 19-10-1824; tr. Uithuizermeeden 9-9-1780 met **Hilje Derks (Eisinga)**, dr. van *Derk Hendriks (Eisinga)* en *Anje Jans*, ged. Uithuizermeeden 27-2-1752, overl. vóór 1824.

Uit dit huwelijk werden de volgende kinderen geboren te Uithuizen:

- 1 **Jan Doekes** (1781-1856), tr. (1) Uithuizen 27-10-1805 met **Bouwke Gewes**, ged. Uithuizen 4-2-1770, overl. Uithuizen 20-12-1814, dr. van *Gewe Gewes* en *Anje Tiddes*; tr. (2) Uithuizermeeden 25-2-1815 met **Reina Jans**, ged. Kantens 17-3-1788, overl. Uithuizen 30-9-1846, dr. van *Jan Reinders* en *Grietje Jans*.
- 2 **Derk Doekes** (1783-1860), tr. Uithuizen 7-2-1802 met **Geeske Reinders** geb. ca. 1776, overl. Uithuizen 19-8-1848, dr. van *Reinder Derks* en *Anje Jurriens*.
- 3 **Pieter Doekes** (1786-)
- 4 **Trijntje Doekes** (1787-1827), tr. Uithuizen 19-8-1820 met **Kornellis Jannes Ausema**, geb. Warffum nov.1755, overl. Uithuizen 26-1-1827, zn. van *Jannes Tjarks* en *Grietje Berends*.

5 **Jakob Doekes** (1792-1860), tr. Uithuizen 26-12-1809 met **Grietje Cornelis**, geb. Kantens 1791, overl. Warffum 7-3-1875, ouders onbekend.

Noten

- 1 RAG, toegang 733; inv. nr. 892; fol. 168; d.d. 23-3-1759.
- 2 RAG, toegang 734; inv. nr. 710; fol 10; d.d. 6-4-1750.
- 3 RAG, toegang 734; inv. nr. 710; fol. 101; d.d. 8-9-1764.
- 4 RAG, toegang 734; inv. nr. 711; fol. 175; d.d. 28-4-1778.
- 5 RAG, toegang 734, inv. nr. 720; d.d.19-12-1775
- 6 RAG, toegang 625, inv. nr. 18, fol 26.
- 7 RAG, toegang 734; inv. nr. 721, d.d. 3-4-1792.
- 8 RAG, toegang 734; inv. nr. 718, 1880/81.
- 9 RAG, toegang 734, inv. nr. 693, d.d. 8-5-1762.

Tenslotte: Aanvullingen en verbeteringen zijn van harte welkom.

Een 'honderdjarige': Egbert Egberts te Onstwedde

Petronella J.C. Elema, Groningen

Dit verhaal begint met een krantenberichtje: de indertijd gebruikelijke rapportage over een honderdjarige (*Provinciale Groninger Courant*, no. 63, dinsdag 6 aug. 1850, blz. 3, kol. 1).

Voor korten tijd is te Onstwedde overleden een man, Egbert Egberts geheeten, in den hoogen ouderdom van cirka 100 jaren. Ofschoon hij in den laatsten tijd, wat zijn verstand betrof in een staat van kindschheid verkeerde, mogt hij zich echter verheugen over groote ligchaamskrachten, zoodat hij alle dagen nog vlijtig met schop en spade werkte op zijne landhoeve.

Over vrouw en kinderen wordt in dit bericht niet gerept (ze zullen er overigens wel geweest zijn). En de leeftijdsopgave was opnieuw een dichterlijke vrijheid: de overlijdensakte vermeldde dat hij 97 jaar was, en dat klopt met de inschrijving in het doopboek van Onstwedde.

Om te beginnen met de vader van de betrokkene. Een mogelijke constructie luidt als volgt:

- I. **Jan Wubbes**, in 1737: **Jan Wubbes Folkers**,
tr. 1. in of voor 1737 **Wendelke Harms Freriks**,
tr. 2. [ca. 1743] **Geertjen Egberts**.

Deze drie personen vond ik niet genoemd in een huwelijk of huwelijkscontract, zodat het lastig is hun identiteit te achterhalen. Jan's moeder was mogelijk een Swaanke: die is dan niet vernoemd. Wel vinden we uit het tweede huwelijk een oudste dochter Antje, en veel later duikt er misschien, als nakomeling, nog een dochter Garsjen op. Jan zou logischerwijze (gezien de herkomst Onstwedde en zijn betiteling als Jan Wubbes Folkers) zijn gedoopt Onstwedde 4 okt. 1711 als zoon van Wubbe Elses Folckers en Swantie Hendrichs Hidding. Hierbij kijken we natuurlijk meteen in het boek over

de bewoners van Onstwedde: Wegman, C.J., en R.M.A. Wegman, *Westerwolders en hun woningbezit van 1568 tot 1829. Het kerspel Onstwedde, deel 1: Het dorp* (Zutphen 1995).

Onder "Erve Folckers I" op blz. 395-402 staat inderdaad deze in 1711 geboren Jan Wubbes van het erf Folckerts vermeld ... , maar helaas, volgens opgave van de heren Wegman werd hij op 24 juli 1740 te Onstwedde begraven, zonder vermelding van vrouw of kinderen (Ibid., blz. 397). Als zij gelijk hebben, was de man van Geertje Egberts iemand anders. Als deze begraafinschrijving daarentegen op een willekeurige naamgenoot sloeg en de echtgenoot van Geertje Egberts wel degelijk identiek is aan Jan Wubbes Folkers, kunnen geïnteresseerden uit deze bron nog een aantal fraaie generaties overnemen (die ik hier niet ga herhalen).

Uiteraard controleerde ik dit ook zelf nog eens. In de diaconierekeningen van Onstwedde staat inderdaad (niet in juli 1740, doch veertien dagen later, op 7 aug. 1740): 'van onse mester ontfangen 11 s. 5 pl. van IJan Wubbes begraffenisse' (GrA, Ned. Herv. Gem. Onstwedde, toegang 2704, inv. nr. 16, 7 aug. 1740). Het bedrag was laag, vergeleken met andere inschrijvingen; ik vraag mij af of hier wel sprake was van een volwassen boerenzoon.

Niettemin blijft het mogelijk dat Jan Wubbes Folkers (de in 1711 geboren nakomeling van de erve Folckers en vermoedelijk ook de man van Wendelke Harms Freriks) inderdaad in 1740 kinderloos is overleden. Dan zou de man van Geertjen Egberts een naamgenoot zijn geweest, met een heel andere – doch duister blijvende – herkomst (want tijdens het laatstgenoemde huwelijk zag ik de betiteling Folkers niet terugkomen).

Geertje Egberts kwam enkele malen voor als volle zuster van Aaltijn Eghbers. Deze trouwde 1. (huwelijkse voorwaarden GrA, RA Westerwolde, inv.nr. 1085, Wedde, 27 mei 1735) met Aike Jans, 2. (huwelijkse voorwaarden GrA, RA Westerwolde, inv.nr. 1085, Wedde, 7 dec. 1742) met Willem Huberts, en 3. (huwelijkse voorwaarden GrA, RA Westerwolde, inv.nr. 1085, fol. 117, Wedde, 9 april 1756) met Jan Arents.

In 1735 verschenen voor Aaltijn Egberts: haar bestemoeder Aaltijn Jans, stiefvader Jan Alberts, volle oom Jan Jans, aang. oom Jan Eghbers, aang. oom Jan Roelefs en moei Hindriktien Jans. In 1742 waren het o.a. Geertijn Eghbers zuster, Aaltijn Jans bestemoeder. En in 1756 opnieuw Geertijn Eghbers als zuster (nu met haar man Jan Wubbes), Geerd Jans halfbroer (een zoon van de stiefvader Jan Alberts?), Jacob Eghbers zwager, Janna Eghbers halfzuster, Elisabeth Jans volle nicht.

Aaltje liet uit deze drie huwelijken te Wedde zes kinderen dopen, met name Antje Aikes (2 keer), Tielke en Egbert Willems, resp. Martjen en Arent Jans. Dat suggereert dat de grootmoeder Antje geheten heeft. Vermoedelijk waren Aaltje en Geertje dochters van Egbert Jans, de zoon van Jan Roelffs en Aeltien Jans (!), die in 1710 een huwelijkscontract liet opmaken met Anneke Geerts Hofftcamp (GrA, RA Westerwolde, toegang 732, inv.nr. 1079, fol. 62, Ellersinghuizen, 10 juli 1710). Behalve genoemde ouders verschenen aan bruidegomszijde twee ooms Albert Jans en Roelff Roelfs, aan bruidszijde de koopman Geert Hindricks Hofftcamp en de broer Berend Geerts Hofftcamp. Uit dit huwelijk vond ik echter slechts twee zoons, beide gedoopt te Vlagtwedde, die – geheel voorspelbaar – Geert en Jan heetten. Voor dochters Geertje en Aaltje Egberts zag ik geen bewijs.

Uit het veronderstelde eerste huwelijk (als zoon van Jan Wubbes Folkers en Wendelke Harms Freriks):

1 **Wubbe**, ged. Onstwedde 10-2-1737.

Uit het tweede huwelijk (als kinderen van Jan Wubbes en Geertjen Egberts):

- 2 **Wubbe Jans**, ged. Onstwedde 12-1-1744.
- 3 **Antje Jans**, ged. Onstwedde 6-8-1747.
- 4 **Egbert Jans**, ged. Onstwedde 24-5-1750, jong overl.
- 5 **Egbert Jans**, ged. Onstwedde 6-5-1753, volgt II.

Mogelijk ook:

- 6 **Garsjen Jans**, ged. Onstwedde 12-1-1756 (dr. van Jan Wubbes en Geertjen Jans).

- II. **Egbert Jans Egberts**, ged. Onstwedde 6-5-1753, overl. Smeerling (gem. Onstwedde, oud 97 jr.) 28-7-1850, zn. van *Jan Wubbes en Geertjen Egberts*, tr. Onstwedde 7-5-1807 **Geertje Fokkes [Brouwer, Doornbos]**, geb./ged. Nieuw-Scheemda 13 / 23-10-1783, overl. Smeerling (gem. Onstwedde, als Geertje Dorenbosch, oud 73 jr., 26-8-1854, dr. van *Focko Scheltes en Jantjen Hindriks*.

Hij kan niet identiek zijn met zijn naamgenoot Egbert Jans (in een bijlage hieronder uitgewerkt), eveneens uit Onstwedde, die otr. Blijham (datum attestatie) 7 juni, tr. Wedde 8 juni 1778 Antje Harms, van Nieuwe Pekela, overl. tussen 1800 en 1807. Zij woonden beide bij't Wedderveen en lieten te Wedde tussen 1781 en 1800 zes kinderen dopen met de namen Jan, Geertje, Geesje, Annechijn (2x) en Grietje. Het zou mooi aansluiten bij de verdere levensloop van de hier uitgewerkte Egbert Jans en diens huwelijk met Geertje Fokkes in 1807, maar uit de huwelijksgegevens van Geertje Egberts [Wilts], de dochter van genoemde Egbert Jans en Antje Harms, in 1812 resp. 1815 blijkt dat haar vader, Egbert Jans Wilts, overleden is te Hoorn onder Wedde op 2 dec. 1823, oud 71 jr., dat is lang vóór de dood van onze veronderstelde honderdjarige.

De vrouw van Egbert Jans Egberts, Geertje Fokkes, kwam vóór 1811 onder patroniem voor, ná 1811 met de familienaam Brouwer. Ze overleed echter als Dorenbosch, en ook in de overlijdensakte van haar zoon Fokke Egberts (in 1893) werd haar naam gegeven als Doornbos. Duidelijk is, dat Egbert Jans laat getrouwd is, met een veel jongere vrouw. Hij kan natuurlijk nog eerder getrouwd zijn geweest, maar dan toch niet (zoals boven uiteengezet) met Antje Harms. Bij het huwelijk in 1807 werd ook geen boedelinventaris opgemaakt m.b.t. eventuele voorkinderen. Aan de andere kant: Egbert's moeder Geertje wordt hier niet (meer) vernoemd.

Uit dit huwelijk:

- 1 **Jan Egberts**, ged. Onstwedde 13-3-1808, overl. Onstwedde (aan de tering, oud 3 jaar) 15-4-1811.
- 2 **Fokke Egberts**, geb./ged. Onstwedde 18 / 24-6-1810, overl. Smeerling (gem. Onstwedde, oud 82 jr., zn. van Egbert Egberts en Geertje Doornbos) 9-2-1893.
- 3 **Margaretha Egberts**, geb. Onstwedde 9-10-1813, overl. Mussel (oud 86 jr.) 5-11-1900, tr. Onstwedde 25-4-1846 **Albert Willems Wups**, geb. Onstwedde, arbeider, zn. van *Willem Heijes Wups en Aaltjen Jans*.
- 4 **Jantjen Egberts**, geb. Onstwedde 3-3-1817, overl. Smeerling (gem. Onstwedde, oud 36 jr.) 25-5-1853.

- 5 **Hindertien Egberts**, geb. Onstwedde 29-3-1820, tr. Onstwedde 5-4-1849
Jan Pieters Elsen, geb. Roswinkel, dienstknecht, zn. van *Pieter Elsen*,
landbouwer, en *Aike Hermannus*.

Een naam- en plaatsgenoot: Egbert Jans Wilts

Egbert Jans [Wilts], bij zijn huwelijk van Onstwedde, geb. ca. 1752, arbeider, overl.
Hoorn (gem. Wedde, oud 71 jr.) 2-12-1823, otr. Blijham (datum attestatie) 7 juni, tr.
Wedde 8-6-1778 **Antje Harms**, geb. Nieuwe Pekela ca. 1754, overl. Blijham (gem.
Wedde, oud 72 jr.) 8-12-1826.

In 1778 woonden Egbert Jans en zijn bruid beiden bij 't Wedderveen. De doop van
Antje Harms is niet thuisgebracht in haar herkomstplaats Nieuwe Pekela.

Uit dit huwelijk:

- 1 **Jan Egberts Wilts**, ged. Wedde 25-2-1781.
- 2 **Harm Egberts Wilts**, geb. Wedde, dienstknecht (1812), landbouwer (1824), tr.
1. Wedde 30-4 / 31-4-1812 **Wupke Jans Kuiper**, geb. Bellingwolde, dr. van
Jan Hindriks Kuiper en *Ilbentje Berends*, tr. 2. Wedde 18 sept. 1824 **Lida Jans**,
dr. van *Gepke Jans Kruize*.
- 3 **Geertje Egberts Wilts**, geb. in de Moriege 23-5, ged. Wedde 28-5-1786,
overl. Lutjeloo (gem. Wedde, oud 66 jr.) 16 sept. 1852, tr. 1., otr./tr. Beerta 11-7-
1812 **Jan Geerts Schoonvoed**, zn. van *Geert Hindriks* en *Marijke Harms*, tr.
2. Wedde 6-4-1815 **Berend Jans Huisman**, geb./ged. Oude Pekela 26-1 /
1-2-1789, zn. van *Jan Hendriks* en *Wupke Bartelds*.
- 4 **Geessijn Egberts Wilts**, geb./ged. Wedde 31-3 / 5-4-1789, overl. Bellingwolde
(oud 85 jr.) 12-1-1875, tr. Bellingwolde 3-3-1813 **Harmannus Jans**, boeren-
knecht, zn. van *Jan Harmannus* en *Trijntje Jans*.
- 5 **Annechijn Egberts**, geb./ged. Wedde 27-9 / 2-10-1791, jong overl.
- 6 **Annechijn Egberts Wilts**, geb./ged. Wedde 28-7 / 4-8-1793, overl. Wedde
(oud 23 jr.) 16-6-1817.
- 7 **Grietje Egberts**, ged. Wedde 23-11-1800.

ADVERTENTIE

Geschiedenis Literatuur Architectuur Natuur
Duitse boeken voor Duitse prijzen

Boeken over Groningen

BOEKHANDEL
GODERT WALTER

Oude Ebbingestraat 53
9712 HC Groningen

050 312 25 23
info@godertwalter.nl
www.godertwalter.nl

De gezusters Papenburg, 'overdreven' oud

Peter van Rooden, Zegge (NB)

In het eerste afdelingsorgaan van dit jaar viel mijn oog op een interessant artikel over een vermeende eeuweling uit Niebert.¹ Het oude vrouwtje beweerde tot aan haar overlijden 102 jaar oud te zijn. Het fenomeen dat (hoge) leeftijden enigszins overdreven worden, kwam in de negentiende eeuw veelvuldig voor. In het bijzonder bij mensen die voor de invoering van de Burgerlijke Stand waren geboren. Of dit opzettelijk of niet opzettelijk gebeurde laat ik in het midden.

Snuffelend door enkele Groningse overlijdensaktes kwam ik enige tijd geleden de volgende opvallende akte tegen die opgemaakt werd op 3 februari 1820. Het is een akte die opvalt vanwege de hoge leeftijd van de overledene: 102 jaar.

Nu is het zo dat het altijd een onderzoekje waard is, als ik een familielid tegenkom die de bijzonder hoge leeftijd van 100 heeft behaald, maar in dit geval was ik nieuwsgierig of zij daadwerkelijk zo oud geworden is en of dit bijzondere feit ook in de nieuwsmedia verspreid was.

Al snel bleek dat laatste niet het geval te zijn, want de verschillende historische kranten die ik bij Delpher.nl doorzocht, vertelden mij niets over het overlijden van deze oudtante van mij. De dame in kwestie: Aaltje Jacobs Papenburg, was een zus van mijn voormoeder die beiden dezelfde vader, maar niet dezelfde moeder deelden. Mijn voormoeder was dochter van de tweede vrouw van haar vader en tante Aaltje was een dochter van de eerste vrouw van hun vader. Halfzussen dus. Desalniettemin zocht ik via de website Allegroningen.nl naar de doopakten van de dames en die zijn al snel gevonden. Tante Aaltje werd gedoopt te Noordbroek op 17 juli 1723 en mijn voormoeder Aafke Jacobs Papenburg werd gedoopt op 26 maart 1732, maar dan in Slochteren. Als we even snel rekenen dan zien we dat tante Aaltje bij lange na geen 102 is geworden, maar 'slechts' 96 jaar oud.

Dat de genoemde zussen meer gemeen hadden dan alleen hun vader blijkt wel, want ook als mijn voormoeder Aafke overlijdt wordt haar ouderdom schromelijk overdreven. Zij stierf enkele weken eerder dan tante Aaltje en bij haar wordt vermeld dat ze 91 jaar ("Een en t negentig") is geworden. In werkelijkheid was zij 'slechts' 87 jaar. In beide gevallen doet de 37-jarige Kornelis Geerts van Timmeren aangifte van de overlijdens; hij was de aangetrouwde kleinzoon van tante Aaltje. Een derde zus, Tettje werd in 1729 geboren en huwde in 1754. Van haar is niet bekend wanneer zij overleden is, maar waarschijnlijk was dat nog vóór 1812.

Genealogie

- I. **Jacob Geerts Papenburg**, ged. Noordbroek 27-8-1692, arbeider, overl. ca. 1737 (oud ca. 45 jr.) tr. (1) Noordbroek 20-9-1722 **Geertjen Jans**, ged. Slochteren 22-3-1695, overl. ca. 1726 (oud ca. 31 jr.), dr. van *Jan Jan Hiltjes* en *Aeltjen Hindriks*; tr. (2) Slochteren 1-12-1726 **Ettje Tonnijs**, ged. Slochteren 6-1-1704, arbeidster, dr. van *Tonnie Meinerts* en *Tetje Eilards*.

Ettje wordt op 11 december 1722 aangenomen tot lidmaat van de kerkelijke gemeente te Slochteren (bron: lidmatengroningen.nl/Slochteren.htm).

Ettje hertrouwt te Slochteren op 1 januari 1738 met *Hindrik Jans*.

Uit het eerste huwelijk:

1. **Aaltje Jacobs Papenburg**, volgt II.1

2. **Kornelis Jacobs**, ged. Slochteren 18-10-1725, verm. overl. vóór 29-1-1736

Uit het tweede huwelijk:

3. **Tettje Jacobs**, volgt II.2
4. **Aafke Jacobs Papenburg**, volgt II.3
5. **Kornelis Jacobs**, ged. Slochteren 29-1-1736.

- II.1. **Aaltje Jacobs Papenburg**, ged. Slochteren 17-7-1723, overl. Slochteren 2-2-1820 (oud 96 jr.), tr. Noordbroek 28-11-1746 **Pieter Heeres**, arbeider, overl. Noordbroek, zn. van *Heere Jacobs* en *Martjen Peters*.

In de overlijdensakte van dochter Lumke Pieters wordt vermeld dat Pieter Heeres te Noordbroek overleden is. Aaltje overlijdt om 2 uur 's middags op huisnummer 154.

Uit dit huwelijk:

1. **Lumke/Lummechien Pieters**, ged. Noordbroek 16-10-1757, overl. Slochteren 30-12-1827 (oud 70 jr.), tr. Noordbroek 31-10-1784 **Jacob Heines Koning**, ged. Noordbroek 17-2-1753, arbeider, overl. Slochteren 23-1-1838 (oud 83 jr.)
2. **Geertjen Pieters**, ged. Noordbroek 22-2-1761, overl. Slochteren 1-5-1843 (oud 82 jr.), tr. Noordbroek 9-12-1787 **Conraad Christiaans Helder**, ged. Slochteren ca. 1767, turfschipper, overl. Delfzijl 29-5-1830 (oud 63 jr.).

- II.2. **Tettje Jacobs**, ged. Slochteren 20-11-1729, tr. Tjamsweer 14-7-1754 **Pieter Wolters**, ged. Krewerd 10-6-1736, zn. van *Wolter Pieters* en *Geertjen Arents*.

Uit dit huwelijk:

1. **Tetje Pieters**, ged. Tjamsweer 2-3-1755.
2. **Wolter Pieters**, ged. Appingedam 26-1-1763, overl. vóór 18-3-1772.
3. **Jacob Pieters Balk(ema)**, ged. Appingedam 3-8-1766, schoenmaker, overl. Appingedam 1-1-1847 (oud 80 jr.), tr. Appingedam 8-2-1795 **Anje Alberts Groenewold**, ged. Zuidbroek 10-10-1758, overl. Appingedam 11-11-1819 (oud 61 jr.).
4. **Wolter Pieters**, ged. Appingedam 18-3-1772.

- II.3. **Aafke Jacobs Papenburg**, ged. Slochteren 26-3-1732, overl. Slochteren 18-1-1820 (oud 87 jr.), tr. **Harm Jacobs Huttinga**, ged. Slochteren 1-1-1727, landbouwer, begr. Slochteren 14-1-1799 (oud 72 jr.), zn. van *Jacob Alberts* en *Geertje Harms*.

Aafke overlijdt om 3 uur 's nachts op huisnummer 135.

Uit dit huwelijk:

1. **Geertien Harms**, ged. Slochteren 30-3-1755, overl. Slochteren 1780 (oud ca. 25 jr.), tr. Slochteren 2-5-1779 **Balster Alberts**, ged. Slochteren 17-9-1747, broodbakker, begr. Siddeburen 15-5-1808 (oud 60 jr.). Balster hertrouwt te Siddeburen op 5-4-1781 met *Jantje Jans*.
2. **Jacob Harms**, ged. Slochteren 16-11-1760, overl. vóór 29-1-1763.
3. **Jacob Harms Hutting**, ged. Slochteren 29-1-1763, schoolmeester, voorzanger, overl. Garnwerd 1-12-1820 (oud 57 jr.), tr. Kolham 25-4-1779 **Jantje Harms**, ged. Noordbroek 7-12-1760, overl. Ezinge 10-12-1833 (oud 72 jr.).

De bruidegom Jacob Harms was slechts 16 jaar toen hij trouwde. Jacob genoot aanzien in zijn woonomgeving als schoolmeester, koster, organist en voorzanger. Hij onderwijst de jeugd van Ezinge en draait zijn hand niet om voor een open-

bare redevoering. Zijn vroegtijdig overlijden op 57-jarige leeftijd was een klap voor de gemeente Ezinge. Om zijn vrijgevallen plaats in te vullen, wordt er op 13 juli 1821 een advertentie in de *Groninger Courant* geplaatst. Dat wijlen Jacob niet alleen een salaris ontving, blijkt wel uit de bijgevoegde advertentie (bron: Delpher.nl).

4. **Jantje Harms Huttinga**, geb. Slochteren ca. 1766, overl. Slochteren 17-9-1834 (oud ca. 68 jr.), tr. Slochteren 2-5-1784 **Kornelius Kornelis van Timmeren**, ged. De Ruiten, Slochteren 7-1-1760, landbouwer, overl. Slochteren 7-11-1835 (oud 75 jr.).
5. **Etje Huttinga**, ged. Slochteren 13-10-1771, overl. Slochteren 14-11-1834 (oud 63 jr.), tr. Slochteren 6-10-1793 **Evert Geerts Schut**, ged. Slochteren ca. 1774, arbeider, vleeshouwer, overl. Slochteren 18-11-1807 (oud ca. 33 jr.).

Noot

1 GroninGEN, jaargang 22, nr. 1, pag. 15-18.

. **GARNWERD.** — Door het overlijden van J. H. HUTTING is deze **SCHOOL**, van den hoogsten Rang, *Vacant*. De inkomsten, aan den **POST** van **ONDERWYZER**, **KOSTER**, **VOORZANGER** en **ORGANIST** verbonden, zyn de volgende:

I. 12 Grazen los *Land* (zynde *Reitdyk*), die jaarlyks plus minus *f* 200 — 00 opbrengen.

II. 10 *Heemsteden*, in *Garnwerd* gelegen, onder Beklemming en eigen Behuizing gebruikt wordende, te zamen voor *f* 20 — 00.

III. *Rente van Werkelyke Schuld*, na dertiercering *f* 13 — 16 —

IV. Een jaarlyks *Traktement* uit 's Lands *Kas*, van *f* 165 — 00.

V. *Jaarlyks*, op *Mei*, eene *Gifte* van de *Kerk* van *Garnwerd*, voor het Schoonhouden der *School* en *Klokkensmeer*, *f* 3 — 00.

VI. *Het Schoolgeld*, in de gecombineerde *Gemeentens* van *Garnwerd* en *Oostum*, bedragende, van 109 *Schoolpligtige Kinderen*, *Salaris der Kerkkondigingen* en der *Dooptriefjes*, salvo calculo *f* 347 — 00.

VII. *Vrye Woning en Tuin*.

Voor dit alles is intusfchen de *Onderwyzer* verplicht de *Kinderen* der bedeeden *gratis* te onderwyzen.

De wettige *Sollicitanten* moeten hunne *Getuifchriften*, vóór den 1 *Augustus*, *franko* inzenden by den Heer J. B. *BROUWERS*, te *Garnwerd*, *Schout der Gemeente Ezinge*.

De dag van het *Vergelykend Examen* zal door de *Provinciale* en *Groninger Couranten* nader worden bekend gemaakt.

. De *Ondergeteekende* brengt ter kennis van het *Publiek*, dat men, met den 1 *Augustus* aanstaande, des avonds van 5 tot 7 op zyn *INSTITUUT* beginnen zal, aan *MEISJES* boven de twaalf jaren *ONDERWYS* te *GEVEN* in het vak van *FYNE VROUWELYKE HANDWERKEN*, als: *Berduren*, enz. Dat men verder, van 7 tot 8, aan dergelyke *MEISJES* *ONDERWYS* zal *GEVEN* in die deelen van het *NEDERDUITSCH ONDERWYS*, als waar in men zich gaarne meer wil bekwamen, benevens in de *ZANGKUNST*.

Het leergeld is met overleg van de *Commissarissen* bepaald in het vak van *Handwerken* op *f* 4 — : — : en het *Nederduitsch Onderwys* op *f* 3 — : — :.

R. G. R. Y. K. E. N. S.

Aanverwanten van de Lopster familie Glas

Tjaart Glas, Groningen

In 1999 stelde ik in *HuppelDePup* op de pagina's 41-43 een vraag over de schoonfamilie van Harmen Klaassen, de stamvader van de familie Glas uit Loppersum. Toen reacties uitblijven, heb ik me er maar weer op gestort. De namen van zijn schoonouders heb ik nog steeds niet gevonden.

Parenteel van Lambert NN.

I. **Lambert NN**, tr. NN NN.

Uit dit huwelijk:

1. **Bouke Lammerts**, afkomstig uit Loppersum, volgt IIa.
2. **Renske Lamberts**, afkomstig uit Loppersum, volgt IIb.

IIa. **Bouke Lammerts**, geb. Loppersum, begr. Leermens 5-5-1761, otr. Loppersum 8-4-1745 **Evert Claasen**, zn. van *Claas Clasen* en *Anje Everts*, ged. Loppersum 5-9-1713, landman, begr. Leermens 28-8-1764, (Evert otr. (2) Leermens 10-7-1762, tr. Loppersum 1-8-1762 *Claaske Claassen*; *Claaske Claassen* ondertr. Usquert 5-1-1766 tr. (2) Leermens 23-2-1766 *Tonnis Jacobs Dobbe*, ged. Usquert 4-11-1742, overl. Loppersum 15-1-1806).

Uit dit huwelijk:

1. **Anje Everts**, ged. Loppersum 14-8-1746.
2. **Swaanje Everts**, ged. Loppersum 20-4-1749, volgt IIIa.
3. **Anje Everts**, ged. Leermens 9-6-1752, overl. na 12-4-1771.
4. **Claas Everts**, ged. Leermens 11-1-1756.

IIb. **Renske Lamberts**, geb. Loppersum, begr. Loppersum 5-7-1797, otr. Loppersum 12-2-1752 **Harmen Klaassen**, zn. van *Claas Harmens* (landbouwer te Losdorp) en *Grietje Jacobs*, geb./ged. Losdorp 17 / 21-9-1710, (als Harm), glazenmaker, begr. Loppersum 26-1-1787, (Harmen otr. (1) Loppersum 8-1-1734 procl. Godlinze 10, 17 en 24-1-1734, tr. Godlinze *Aafke Harms*), (Harmen otr. (2) Loppersum 30-5-1744 *Anje Tonnis*), (Harmen otr. (3) Loppersum 11-4-1750, procl. Wirdum 5, 12 en 19-4-1750, tr. Loppersum 28-4-1750 *Grietje Jans*, dr. van *Jan Hindriks* en *Anie Claasen*).

Leermens 3-7-1762: benoeming van Harmen Klaassen te Loppersum tot voormond over de 2 minderjarige kinderen van Evert Klaassen, landman te Leermens, bij wijlen Bouke Lammerts (ondertrouwd Loppersum 8-4-1745: Evert Klaassen en Bouke Lammerts, beide van Loppersum). Waarschijnlijk is Renske Lamberts een zuster van Bouke Lammerts.

Uit dit huwelijk:

1. **Grietje Harmens**, ged. Loppersum 21-5-1752, overl. voor 13-1-1754.
2. **Grietje Harmens**, ged. Loppersum 13-1-1754, overl. voor 3-12-1758.
3. **Jan Harmens Glas**, ged. Loppersum 29-2-1756, volgt IIIb.
4. **Grietje Harmens Glas**, ged. Loppersum 3-12-1758, overl. 's-Gravenhage (wijk U nr. 1) 15-1-1838 als **Margaretha Oldermans**, otr. 's-Gravenhage 4-9-1796, tr. (ten stadhuize) 's-Gravenhage 18-9-1796 huw. contr. 's-Gravenhage 17-9-1796, kerk.huw. 's-Gravenhage Scheveningse kerk 18-9-1796 **Roelf van Ommen**, zn. van *Jan Jans* en *Trijntjen Jans*, ged. Groningen

Martinikerk 15-8-1727, meester-vleeshouwer en koopman, overl. 's-Gravenhage (Denneweg wijk D nr. 74) 27-2-1818 aan verval van krachten, (Roelf otr. (1) Groningen 13-1-1748, tr. Groningen Martinikerk 30-1-1748 *Jantje van Groenenberg*, dr. van Egbertus van Groenenberg en Aaltjen van Marum), (Roelf otr. (2) Groningen 25-7-1772 huw. contr. Groningen 23-7-1772 *Annechien Eijlders*, dr. van Aildert Jans en Lauke Hemmes), (Roelf otr. (3) Groningen 9-4-1774 huw. contr. Groningen 4-4-1774 Geertruida van der Veen, dr. van Jan Reurts van der Veen en Margijn Fijckens).

Annechien Eijlders wed. van Gerard Vosding, van Groningen, begr. Groningen 1769.

Geertruida van der Veen wed. van Arent de Vrij, van Wattenburg in het Brandenburgse.

5. **Geertje Harmens Glas**, ged. Loppersum 13-1-1762, overl. Loppersum (huis nr. 9) 15-10-1826 ongehuwd, begr. Loppersum 19-10-1826.
6. **Peterke Harmens**, ged. Loppersum 13-1-1765, begr. Loppersum 19-2-1765.

IIIa. **Swaanje Everts**, ged. Loppersum 20-4-1749, begr. Usquert 10-3-1788, tr. Usquert 20-11-1785 huw. contr. Usquert 25-10-1785 **Alle Dreeuws**, zn. van *Dreeuwes Alles* en *Hilje Sijfkes*, ged. Warffum 1-5-1740, begr. Usquert 24-3-1809, (Alle tr. (1) Usquert 1-5-1768 huw. contr. Usquert 7-5-1768 Anje Geerts), (Alle otr. (2) Uithuizen 1-5-1774, tr. Usquert huw. contr. Usquert 29-4-1774 *Lijsbet Pieters*, dr. van Pieter Harms en Anje Berents).

Anje Geerts wed. van Rienje Pieters.

Uit dit huwelijk:

1. **Evert Alles**, ged. Usquert 14-3-1788.

IIIb. **Jan Harmens Glas**, ged. Loppersum 29-2-1756, glazenmaker, vanaf 1788 tevens wedman, later deurwaarder, overl. Loppersum (huis nr. 42) 19-11-1829 aan een langzaam verval van krachten, begr. Loppersum, otr. Loppersum 3-11-1781, tr. Loppersum 18-11-1781, huw. contr. Loppersum 17-11-1781 **Harmina Everts Oosting**, dr. van *Evert Oosting* (winkelier) en *Nieltje Thijes*, geb. Loppersum, ged. Groningen Nieuwe Kerk 5-10-1758, overl. Loppersum (huis nr. 42) 24-1-1823, begr. Loppersum 31-1-1823.

Uit dit huwelijk:

1. **Neeltjen Jans**, ged. Loppersum 27-7-1782, begr. Loppersum 4-8-1782.
2. **Neeltjen Jans Glas**, ged. Loppersum 13-7-1783, volgt IV.
3. **Harmen Klaassen Glas**, geb./ged. Loppersum 7 / 16-7-1786, deurwaarder, overl. Loppersum (huis nr. 90) 8-6-1851 aan een zachte en langzaam ondermijnende ziekte van tien maanden, begr. Loppersum grafzerk bij de kerk, tr. Loppersum 7-5-1813 **Frouke Geerts Dijkema** (komt ook voor als *Van Dij(c)ken* of *Staal*), dr. van *Geert Jans Dijkema* (commissionair in granen) en *Sytje Jacobs Oosterhuis*, geb. 't Zandt 1-5-1792, ged. 't Zandt 13-5-1792, overl. Loppersum 21-1-1869, begr. Loppersum grafzerk bij de kerk.
4. **Kind Glas**, begr. Loppersum 27-11-1788.
Waarschijnlijk overleden vóór het gedoopt kon worden.
5. **Evert Oosting Glas**, ged. Loppersum 27-1-1790, verver en glazenmaker, overl. Loppersum (huis nr. 39) 29-4-1855, tr. Loppersum 23-4-1816 **Anje Jacobs Huizing**, dr. van *Jacob Egberts Huizing* (deurwaarder) en *Knelske Johannes Veenkamp*, ged. Huizinge 15-11-1795, overl. Loppersum (huis nr.

25) 20-2-1844, begr. Loppersum 26-2-1844.

6. **Renske Jans Glas**, geb. Loppersum 12-8-1792, ged. Loppersum 2-9-1792, overl. Loppersum (huis nr. 80) 28-7-1819, won. 't Zandt, begr. 't Zandt 3-8-1819, tr. Loppersum 19-2-1818 **Berend Rientjes Martens**, zn. van *Reintje Beerents* (smid te Wirdum) en *Lucretia Nicolaas Martens*, geb./ged. Wirdum 23-2 / 9-3-1794, smid, later schipper, overl. Zuidbroek 28-7-1847 aan boord schip, ingezetene gemeente Loppersum, (Berend tr. (2) Leermens 12-8-1820 *Hillegijn Ties Luidens*, dr. van Tijs Mechiels Ludens (smid) en Anna Enghberts Hovingh), (Berend tr. (3) Loppersum 9-4-1831 *Antonia Geerts Boerema*, dr. van Geert Jans Boerema en Lijsbeth Roelfs Glim).
7. **Thies Oosting Glas**, ged. Loppersum 23-7-1793, begr. Loppersum 23-12-1793.
8. **Ties Oosting Glas**, geb./ged. Loppersum 2 / 18-1-1795, begr. Loppersum 12-10-1795.

IV. **Neeltjen Jans Glas**, ged. Loppersum 13-7-1783, overl. Schildwolde 31-1-1861, otr. (1) 's-Gravenhage 7-4-1808, tr. (ten stadhuize) 's-Gravenhage 1-5-1808 **Pieter Harryvan**, zn. van *Lambertus Harrijvan* (vleeshouwer) en *Maria Hardenhorst*, ged. 's-Gravenhage Grote Kerk 30-3-1785, getuige: Jansje Hardenhorst, vleeshouwer, overl. 's-Gravenhage (Slijkeind wijk C nr. 99) 7-7-1817 aan koortsen.

Uit dit huwelijk:

1. **Maria Harmina Harryvan**, geb. 's-Gravenhage ('t Hoge Zant) 12-4-1809, ged. 's-Gravenhage Nieuwe Kerk 16-4-1809, getuige: Mara Harivan, overl. ijdensdatum niet gevonden; gestorven aan het zuur, begr. 's-Gravenhage Grote Kerk 21-1-1810, datum aangifte.
2. **Jan Lambertus Harryvan**, geb. 's-Gravenhage 14-9-1815, wagenmaker, overl. Schildwolde 26-7-1898, tr. Ten Boer 20-7-1839 **Jantje Jans Geertsema**, dr. van *Jan Ewolds Geertsema* (landbouwer) en *Anje Pieters Wierenga*, geb. Woltersum 19-12-1816, overl. Schildwolde 23-1-1888.

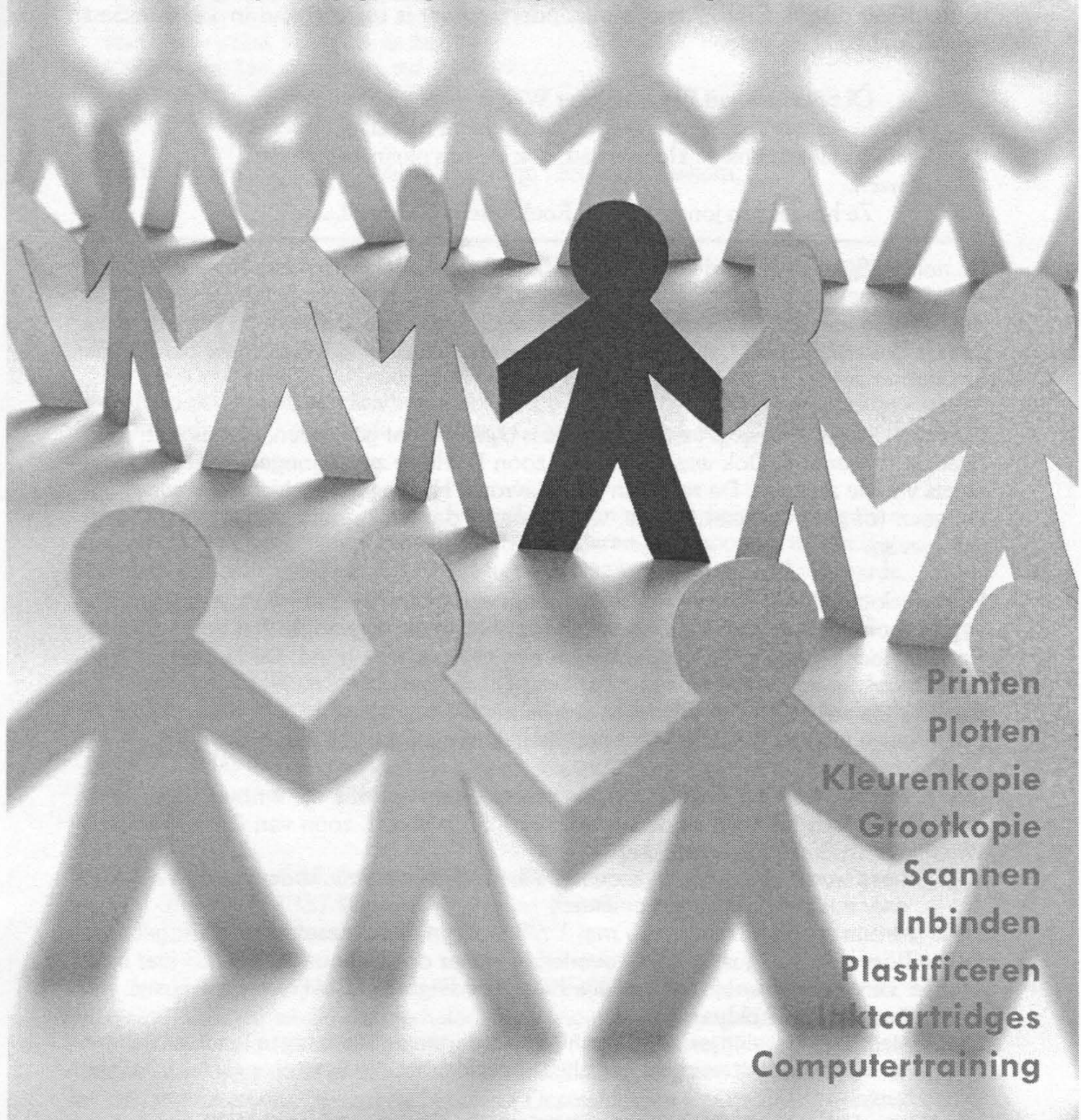
Neeltjen Jans Glas, tr. (2) Ten Boer 27-6-1819 **Albert Luitjes Pinksterboer**, zn. van *Luijtien Alberts Pinksterboer* (schipper) en *Lummigje Steffens Zwart*, ged. Veendam 13-11-1774, wagenmaker, overl. Ten Boer 20-8-1844, begr. Ten Boer, (Albert otr. (1) Loppersum 13-8-1796, tr. Loppersum 4-9-1796 met attestatie van Veendam; huw. contr. Veendam 13-2-1797 *Derkje Scheltens*, dr. van Schelte Scheltens en Hilke Derks).

Uit dit huwelijk:

1. **Harmina Alberts Pinksterboer**, geb. Ten Boer 10-1-1826, overl. Ten Boer 16-1-1826, begr. Ten Boer.
2. **Luitje Alberts Pinksterboer**, geb. Ten Boer 13-1-1824, overl. Loppersum (huis nr. 19a) 16-6-1846, begr. Loppersum 20-6-1846.
3. **Harmina Alberts Pinksterboer**, geb. Ten Boer 19-11-1825, overl. Ten Boer 12-7-1826, begr. Ten Boer.

Kopietje?

Bij CopyRight! zijn ze zo gemaakt!

Printen
Plotten
Kleurenkopie
Grootkopie
Scannen
Inbinden
Plastificeren
Inktcartridges
Computertraining

COPYRIGHT!

Helpman

Vel. Hereweg 45
(050) 527 55 55
helpman@copyright.nl

Zuid-Oost

Vel. Bremenweg 8
(050) 318 80 34
zuidoost@copyright.nl

Kerklaan

Kerklaan 49-51
(050) 571 46 66
kerklaan@copyright.nl

Roden

Kanalenstraat 15
(050) 501 65 19
roden@copyright.nl

WWW.
COPYRIGHT
.NL

'Biz doe 't, Roulf?' – een weerwolf in de familie

Johan Waterborg, Ten Boer

Het boekje 'Heksen- en duivelsverhalen in Groningerland'¹ bevat een reeks sterke verhalen met een bovennatuurlijke inslag uit alle delen van onze provincie, verzameld door mevrouw E.J. Huizinga-Onnekes. In de meeste verhalen komen enkel voornamen voor die niet aan specifieke personen te koppelen zijn. Het onderhavige verhaal getiteld 'Biz doe 't, Roulf?' is een uitzondering. Het is opgetekend in 1914 te Sint Annen en begint als volgt:

Òl Sijkemui van Bòvenriegster Wèg is wied over de tnegenteg worren. Ze wis veul. Ze wis ook te vertèllen dat de eerste bewoners van ons ploats, noa de kloostertied, ook bie ons ploats begroaven wazzen.

Ze het zeuven jonges had en Roulf was 'n Weerwolf. ...

De namen Sijke en Roelf deden een belletje rinkelen, vooral de naam Roelf komt veel voor in de bekende Groninger familie Wigboldus. *Sijkemui* moet Seike Eppes Mekkes zijn. Zij woonde met haar man Roelf Klaassens Wigboldus inderdaad op een boerderij aan de Bovenrijgerweg², niet ver van Ten Boer en Thesinge gelegen, maar behorende bij Garmerwolde.

Helemaal kloppen de gegevens niet. Seike is bijna 84 jaar geworden, en dus niet 'wied over de tnegenteg'. Ook was de jongste zoon Roelf de zesde jongen in het gezin in plaats van de zevende. De zegsman van mevrouw Huizinga-Onnekes was waarschijnlijk geen (of geen directe) familie, waardoor hij dergelijke details niet volledig kon weergeven.

Het bijgeloof wilde dat de zevende dochter in een gezin een heks was, terwijl een zevende zoon gedoemd was als weerwolf door het leven te gaan. In het verhaal waart Roelf 's nachts rond in de gedaante van een grote zwarte hond. De laatste zin luidt 'Man is ook nait òld worren'.

Roelf lijdt in werkelijkheid overigens een keurig bestaan als fabrikant en sterft in 1919 op 55-jarige leeftijd. Of dat oud is voor die tijd, of niet, dat laat ik aan u

Roelf Wigboldus, kalkfabrikant, geboren te Garmerwolde op 9 november 1864, overleden te Ten Boer op 11 december 1919, 55 jaar oud, zoon van *Roelf Klaassens Wigboldus* en *Seike Eppes Mekkes*.

Roelf wordt bijna twee maanden na het overlijden van zijn vader geboren en krijgt naar oud gebruik diens voornaam.

Hij is getrouwd te Ten Boer op 13 mei 1898 met zijn nicht **Hendrikje Bolt**, geboren te Ten Boer op 23 augustus 1870, overleden aldaar op 19 januari 1934, 63 jaar oud, dochter van *Harm Jakobs Bolt* en *Hilje Klaassens Wigboldus*. Hilje was een zuster van Roelf Klaassens Wigboldus.

Hendrikje laat eind jaren '20 een huis bouwen aan de Stadsweg te Ten Boer. De hierop uitkomende straat heet nog altijd Wigboldstraat.

Uit dit huwelijk:

- 1 **Harm Hiltinus**, kalkfabrikant, geboren te Ten Boer op 14 april 1899, overleden aldaar op 16 februari 1934, 34 jaar oud.

Hij is getrouwd te Ten Boer op 15 juli 1927 met **Jantje Jantina Swierenga**, geboren te Ten Boer op 21 juli 1901, overleden te Ten Boer op 25 februari 1979, 77 jaar oud, dochter van *Simon Swierenga* en *Tjaaktje Swierenga*.

2 **Roelof Seiko**, geboren te Ten Boer op 6 december 1900, overleden te Groningen op 12 november 1901, 341 dagen oud.

Noten

- 1 Heksen- en duivelsverhalen in Groningerland / verzameld door E.J. Huizinga-Onnekes ; gebundeld door Dr. J.A. Fijn van Draat. Winschoten : Van der Veen, 1969. 2^e druk Ten Boer : Futurum, 1992. P.168.
- 2 Boerderijen gemeente Ten Boer en Overschild, 1595-2005 / P.W. Pastoor ; [red. P.W. Pastoor, tevens eindred. ... et al. ; redactiecommissie J. Ceulen ... et al.], Bedum : Profiel, 2006. P. 108, 368-369.

St. Annen, 1914

Biz doe 't, Roulf?

Ol Sijkemui van Bovenriegster Wèg is wied over de tnegenteg worren. Ze wis veul. Ze wis ook te vertèllen dat de eerste bewoners van ons ploats, noa de kloostertied, ook bie ons ploats begroaven wazzen.

Ze het zeuven jonges had en Roulf was 'n Weerwolf. Aarbaiders wollen nooit geern mit hom waarken. As 'n wild woust daier laip e 's nachts bie pad. Din zag ain hom, din 'n aner, mor as ze hom vernammen gingen ze op loop.

As der 's nachts schoapen verscheurd wazzen of verzopen, din haar hai 't doan. Hai haar 'n vèl om, zeden ze, mor dij kreeg je nooit te zain. Dij haar e verstoht ien hoanebaalken!

Op 'n nacht kwam tuzzen Koakhaim en Ten Boer, 'n dikke zwaarde roege hond over sloot springen. Knelus, Pait en Jaan wazzen doar ien kroug aan 't koartspeuln west en ze dòchten, dat 't de Duvel was. Ze werren vrezelk kèl, mor dou schoot Knelus wat ien 't zin.

„Biz doe 't, Roulf? zee e. En dou was 't Roulf dij veur heur ston.

„Je mouten der niks van vertèllen”, zee e, „ik kin ja nait aans”. Ze hemmen der ook nait over proat. Eerst dou Roulf sturven was, hemmn ze 't vertèld. Man is ook nait òld worren.

In het boek *Waarnemingen omtrent de ziekten, welke in de jaren 1798 en 1799 in het Nosocomium Clinicum van de hoge school te Groningen zijn behandeld* door EV.J. Thomassen a Thuessink worden 38 Groninger patiënten beschreven. In sommige gevallen met naam, enige met alleen initialen en soms staat er alleen het beroep of plaats van herkomst. Naast een uitgebreide beschrijving van de symptomen volgt een diagnose, de behandelmethode en het resultaat. Het boek telt 294 bladzijden.

Een paar namen (leeftijd tussen aanhalingstekens): Catharina Smit (6), P. Crantz (10), J. Kock, A. Zegers (50), Lake Coenraads (20), Theunis Johannes (26), Abraham Aris, E.M. Boesaken Totham (50) en Thomas Smit (34).

Het boek is te lezen op de Groninger Archieven en via www.books.google.nl. De eerste tientallen bladzijden zijn niet meegenomen met scannen.

De tiny url (verkort adres website) is <http://tinyurl.com/pvmw2b6>.

Op de website van books.google kunt u ook diverse werken van de heer Feith vinden door zijn naam in het zoekscherm in te tikken.

Ophthalmiæ, (oogontstekingen.)

In de maanden Februarij en Maart, waren de oogontstekingen hier zodanig algemeen, dat 'er weinige huizen geheel van bevrijd waren; zodat men in sommige derzelve, drie en vier zieken met oogontsteking ontmoette. Bij verre de meesten was de ziekte zeer ligt, en bestond alleen in eene ligte zinkingachtige

In een Album Studiosorum kunt u vinden wanneer iemand voor bijvoorbeeld predikant, medicus of jurist heeft gestudeerd. U vindt deze boeken (per universiteit) op de archieven. Ik vond er twee die online te bekijken zijn. Het *Album studiosorum Academiae Groninganae* op de site van de Rijkuniversiteit Groningen op de tiny url <http://tinyurl.com/new3cjq> en de studenten van de universiteit van Franeker; de laatste loopt van 1380 tot 1650, de link is http://mpaginae.googlepages.com/006std_av.htm (underscore tussen std en av). Het bestand is ook te downloaden via onze eigen NGV-site. Van de universiteit van Leiden zijn ze van 1575-1812 verzameld door Martine Zoeteman-van Pelt. Haar bestand bevat ruim 60.000 inschrijvingen. Ze staan op www.stamboomnederland.nl, te vinden via de tiny url <http://tinyurl.com/osq3xv2>.

De verdere ontwikkeling van Stamboomnederland zal in de komende jaren hopelijk tot betere zoekmogelijkheden leiden. Voor eventuele toelagen van deze studenten 'moet' u ook op de archieven zijn. Die van Groningen staan in het Staten Archief. Mijn Lijphart krijgt bijvoorbeeld een stipendium in 1669, dit staat in inventarisnummer 14. Een CD-rom van de alba studiosorum en promotorum van meerdere universiteiten is te verkrijgen bij het Centraal Bureau voor Genealogie.

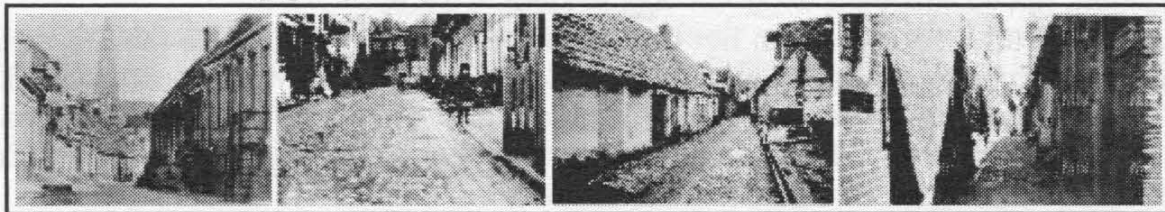
Voor een artikel wilde ik weten of er iets meer over de buurt in Groningen waar ze woonden was geschreven. Ik vond een pracht site (paulmerkens.nl), die echter sinds enige tijd uit de lucht is. De namen staan er nog wel, maar aanklikken levert niet meer de verwachte info. Ook de Waybackmachine leverde in dit geval niets op.

De door mij onderzochte familie leefde tot 1890 in Stad, aan **Stadjes in the Sixties** had ik in dit geval dus niet veel. Maar bent u (of uw (groot)ouders), net als de maker Jan Colly, geboren in Stad dan vindt u mogelijk tussen de 151.112 mensen die er rond 1964 woonden aanknopingspunten. De lijst bevat momenteel 602 straatnamen; aanklikken van een straat geeft bewoners en beroepen.

Het adres is <http://colly.home.xs4all.nl/stadjers/straten.htm>.

Wel leverde *Wikipedia*, de vrije internetencyclopedie (ook u kunt corrigeren en aanvullen), op www.wikipedia.org een lijst namen op, nadat ik in het zoekscherm had getikt: verklaring van straten in Groningen. Dit levert een lijst van straten in Groningen (stad) op, ingedeeld per wijk. Ook de namen van kanalen, bruggen, parken e.d. worden toegelicht. Waar mogelijk is info uit de stadsgeschiedenis toegevoegd. Per onderdeel staan ze alfabetisch. In de rechterkolom staat de inhoud, nummer 23 geeft de vervallen straatnamen. Afbeeldingen staan onder meer op *Wikimedia Commons* onder categorie **Streets in Groningen** en **Squares in Groningen**.

De website www.beeldbankgroningen.nl gaf een paar foto's van de door mij gezochte straten, uiteraard van later tijd. Onderstaande illustratie toont enige straten rond het begin van de 20^e eeuw, van links naar rechts: de Driemolendrift, Kleine Raamstraat, Keersweer en Koningsgang. 'Mijn' familie woonde er 100 jaar eerder.

Pensiën is een bestand van Anny Bokkinga, wat te vinden is op de site van Tresoar: www.tresoar.nl. Hierin staan betalingen aan kloosterlingen, geleerden en ambachtslieden gedaan van 1592 tot 1646. Het is een transcriptie uit het archief Gedeputeerde Staten van Friesland. In de pdf is een index van plaats- en kloosternamen. U vindt het bestand op de site van Tresoar, onder het kopje **Overige (genealogische) databases**.

Henk Werk schreef een boek over het kermisgeslacht Werk. Over kermisgebak, zoals poffertjes en oliebolletjes, dat zij op kermissen verkochten en over de Groninger kermis. Hij vernieuwde ook zijn websites over kermisreizigers. Op de ene site staan links naar families Kallenkoot en Stuve (noga en suikerwerken), Fogertij, Sipkema, Mullens, Vermolen en Hommerson, op de andere site: 'Ten geleide' uit **Groninger kermis, Werken op reis met gebakkramen 1850-1961**.

De adressen zijn: home.hccnet.nl/h.werk/index.htm en [home.hccnet.nl/h.werk/Groninger kermis.htm](http://home.hccnet.nl/h.werk/Groninger_kermis.htm).

Op de site www.allefriezen.nl staan doop-, trouw- en overlijdensgegevens van Friesland van na 1811. Men is begonnen met het toevoegen van bevolkingsbladen. Intussen/binnenkort zijn/worden hieraan ook een groot deel van de genealogische databases van de site www.tresoar.nl toegevoegd.

Werkt een link niet, tik dan op google de link, of een deel ervan, in de adresbalk. Of een paar van de genoemde trefwoorden. Zoek ze, surf ze, lees ze en vind ze! Vindt u leuke, aan Groningen gerelateerde of interessante algemene websites: mail ze me!

Nieuwe boeken Verschenen of nog te verschijnen

Klaas Niemeijer, kenjniemeijer@planet.nl

In verband met mijn afscheid als redactielid van ons onvolprezen afdelingsblad *GroninGEN* komt er jammer genoeg ook een einde aan mijn bijdrage aan de boekenrubriek. Gedurende de vijf jaar dat ik aan de samenstelling van deze rubriek heb gewerkt, zijn er tal van interessante – en soms minder interessante – boeken de revue gepasseerd. Ik heb ze niet geteld en nauwelijks gelezen. Soms kocht ik zelf een boek en kon ik wat meer op de inhoud ingaan. Regionale uitgeverij waren – ondanks verwoede pogingen daartoe – niet bereid om presentexemplaren ter beoordeling op te sturen. Dank zij de hulp van Dick Ottevangers (inmiddels ook al verdwenen) van de boekhandel Godert Walter was het meestal mogelijk om een redelijke lijst op te stellen. Dit keer is het aanbod minimaal. De boekenstal bij de Groninger Archieven laat nauwelijks nieuw materiaal zien. Natuurlijk gaat het wel om de kwaliteit en niet om de kwantiteit.

Groninger kermis – Werken op reis met gebakkramen 1850 - 1961, Henk Werk, Uitgeverij Free Musketeers, Zoetermeer 2015, ISBN: 978-90-484-37245, 299 bladzijden, rijk geïllustreerd waarvan veel in kleur, € 29,95.

In vijf hoofdstukken – waarvan het laatste met de genealogie van de familie Werk, wordt zeer uitvoerig op het reizen met gebakkramen ingegaan. Het boek is voorzien van een notenapparaat en heeft een uitgebreid register. En, heel ongebruikelijk, maar in dit verband logisch: het boek bevat recepten voor oliebolletjes, poffertjes enz.! Een boek om van te smullen en absoluut een aanrader.

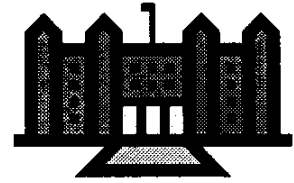
Landschapsbiografie van de Drentsche Aa, door Theo Spek, Hans Elerie, Jan P. Bakker en Ineke Noordhoff, Uitgeverij Van Gorcum en Co, Assen 2015, 520 bladzijden, rijk geïllustreerd, hoofdzakelijk in kleur, € 29,95, ISBN 978-90-232-52719.

In 1965 is in het Gedachtenplan Drentsche Aa de basis gelegd voor het Nationaal beek- en esdorpenlandschap. Nu, in 2015, 50 jaar later, is het Drentsche Aa-gebied het best bewaarde beek- en esdorpenlandschap van West-Europa. Een levend landschap waar mensen wonen en werken, waar mens en natuur in balans zijn en waar ruimte is voor ontwikkeling. Het is een mooi boek geworden. Toch moet me een ding van het hart: in eerste instantie dacht ik aan een band met ingebonden tijdschriften.

Sigmund in het Gronings: Is dit nou dij shocktherapie?

'Is dit nou dij shocktherapie?' bevat enkele actuele gags naar aanleiding van de Groningse aardbevingsperikelen. Verder is er een selectie gemaakt uit de beste strips van Sigmund die eerder in de Volkskrant zijn verschenen. De vertaling in het Gronings is van de hand van de bekende Groninger dichter Jan Glas. € 9,95

Zestien vierkante meter, arbeiderswoningen op Groninger dorpen van 1900 tot 1950. In september verschijnt bij Stichting Berlagehuis Usquert het boek Zestien vierkante meter, arbeiderswoningen op Groninger dorpen van 1900 tot 1950, geschreven door Joop Tilbusscher die hiervoor uitgebreid onderzoek heeft gedaan. Een boek in A4-formaat, 176 pagina's, met heel veel oude en actuele foto's en een bijzondere verzameling originele bouwtekeningen. In de winkel betaalt u er een vloerprijs van € 16 voor.

Aanwinsten genealogieën etc. in de bibliotheek (toegang 1957)

29054.1-2 **Gabe Doedes**: *Stamvader van een talrijke Fries/Groningse familie: een genealogisch overzicht*, door drs. J.F. Krips, 2015, 2 delen, samen 297 pag., met uitgebreid personenregister.

Mannelijke nakomelingen van Gabe Doedes (ca. 1585-1625) te Wouterswoude (Dantumadeel in Friesland) en zijn vrouw Maartien Lourens namen later veertien verschillende familienamen aan: Bijma, Boorsma, Damstra, Jellema, de Jong, Klopstra, Meindertsma, Postma, Sandijk, van der Schaaf, Schuitema, Suidema, Talma, de Vries (2x). Een uitgebreid overzicht van de mannelijke nakomelingen in 15 takken opgedeeld.

29091 **Eenkema** *Een wandeling met kleine en grote passen door drie eeuwen familiegeschiedenis van de families: Eenkema, Enkema, Van Dijk, Eenkema van Dijk, 1697-2005, mogelijk ca. 1425-2005*, door Henk B. Eenkema van Dijk e.a., eigen uitgave; 8 delen ('Bouken') in grote cassette; deels in kleur met vele foto's en achtergrondinformatie, deels ook (kopieën van) handgeschreven NGV-kwartierstaten.

De familie Eenkema start met Berent Kornellis (ca. 1696-1751) op Eenkemaheerd te Zeerijp, en zijn vrouw Frouke Hindriks (ca. 1700-1775).

Uitgebreide registers (in Boek VII) op o.a. persoonsnamen, familiegraven, boerderijnamen, en van meerdere kwartierstaten; achterin dit deel *Genealogie van de geslachten Eenkema / Enkema / Eenkema van Dijk*.

In Boek VIII twee uitgebreide kwartierstaten Eenkema van Dijk en Eenkema en nog 27 'schemata' van een groot aantal (doopsgezinde) Groninger boerenfamilies.

29127 **Mess** *Family Mess; Ancestors of Jack Koetje (1932-2005)*, door R. Koetje-van der Berg, 2015, 83 pag. Met bronnenopgave en register. Boek beschrijft zeven generaties van de familie Mess, van Duitsland, naar Nederland en naar Amerika.

Stamvader Johan Bernd Wilms Mess, geb. 1795 in Grafeld (ambt Fürstenau, Dld.), trouwde in 1822 te Ulrum met Elisabeth Willems Bolt, en in 1849 te Eenrum met Anje Jozeph Hop.

29066 **Schanssema**. Van Woldendorp naar Monster; Een tocht van 200 jaar Schanssema's, van noord-oost naar zuid-west, samengesteld door H.N.A. Schanssema; 47 blz. Stamouders zijn Heino Claessens [Schanssema] en Hilje Nantkes [Dallinga], die in 1730 te Oterdum trouwden. Naam ontleend aan de boerderij De Schans onder Woldendorp.

Gratis af te halen:

53 jaargangen *Gens Nostra* 1962-2014
bij Jan van der Molen, tel: (050) 318 92 84

Bestuur van de afdeling Groningen

Voorzitter G. Zuidema	Zilverlaan 30, 9743 RK Groningen	voorzitter@groningen.ngv.nl 050-5776363
Penningmeester en vice-voorzitter H. Boels	Stadsweg 47, 9791 KA Ten Boer	penningmeester@groningen.ngv.nl 050-3023207
Secretaris H.J. Timmer	Coronastraat 14, 9742 EG Groningen	secretaris@groningen.ngv.nl 050-5711142
Bestuurslid T.K.J. Wagenaar	Spieghelstraat 103, 9721 JT Groningen	050-5266701
Redactie GroninGEN H.J.E. Hartog K. Niemeijer T.K.J. Wagenaar J.A.P. Waterborg	Snelliusstraat 28, 9727 JN Groningen Boerhoorn 56, 9481 HZ Vries Spiegelstraat 103, 9721 JT Groningen Vijverweide 13, 9791 EA Ten Boer	redactie@groningen.ngv.nl 050-5253333 0592-542262 050-5266701 050-2303440
Knipseldienst M. Becker-Jager	Frankrijklaan 49, 9501 RN Stadskanaal	knipseldienst@groningen.ngv.nl 0599-614257
Webmaster D. Uuldriks	Velthoek 24, 9642 RB Veendam	webmaster@groningen.ngv.nl 0598-633833

Website NGV afdeling Groningen: <http://groningen.ngv.nl>

Inhoud GroninGEN september 2015, jaargang 22, nr. 3

Voorwoord	65
Afdelingsprogramma	66
Agenda	67
Genealogisch voorstellen	68
Bestuur en Beleid	69
Naamslijsten XL: Hellum of Slochteren	70
Toevalsvondsten uit de (onder)trouwboeken van Haarlem.	70
Aanzet tot een genealogie Nap	71
Zoektocht naar vrouw en kinderen van Jan Allerts	75
Een 'honderdjarige': Egbert Egberts te Onstwedde.	79
De gezusters Papenburg: 'overdreven oud'.	83
Aanverwanten van de Lopster familie Glas; parenteel van Lambert NN	86
'Biz doe 't, Roulf?' - een weerwolf in de familie	90
Allemaal digitaal 46	92
Boekenrubriek	94
Nieuws van de archieven	95
Colofon	96